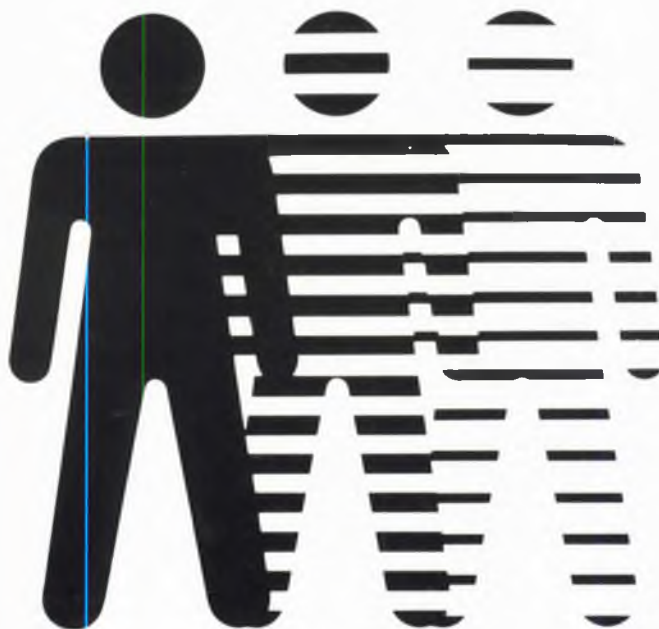

Datatilsynet

ÅRSMELDING FOR
1989

COMPLEX 3/90
DATATILSYNET

TANO

CompLex nr. 3/90

Datatilsynet
Niels Juelsgt. 16
0272 Oslo 2
P.b. 8177 dep.
0034 Oslo 1

Datatilsynet

ÅRSMELDING FOR 1989

TANO

© Tano A.S. 1990
ISBN 82-518-2851-1

Institutt for rettsinformatikks utgivelser i skriftserien CompLex er støttet av:

Den norske Advokatforening
Den norske Bankforening
Digital Equipment Corporation A/S
Ericsson Information Systems A/S
IDA, Integrert Databehandling a.s
Industriforbundets Servicekontor
Lovdata
Norges Forsikringsforbund
Norges Statsautoriserte Revisorers Forening
Televerket

Fotografisk opptrykk ved
Engers Boktrykkeri A/S, Otta

DATATILSYNETS ÅRSMELDING FOR 1989

1.	Innledning	1
2.	Konsesjonsbehandling.....	3
2.1	Gitte konsesjoner.....	3
2.2	Nektelse av konsesjon.....	4
2.2.1	Psykoseregisteret.....	4
2.2.2	Fødselsnummer i Televerkets kunderegister...	6
2.2.3	Adgangskontroll - hotell.....	6
2.3	Noen viktige konsesjoner i 1989.....	8
2.3.1	Familievernkontorer.....	8
2.3.2	HIV-registrering hos tannleger.....	8
2.3.3	Statens innkrevingssentral/politiregistre...	9
2.4	Bankers og forsikringsselskapers bruk av fødselsnummer.....	10
2.5	Andre saker av prinsippiell betydning.....	12
2.5.1	Lederutvelgelse, ekteskapsformidling, detektivbyråer - behov for egen konsesjonsplikt?.....	12
2.5.2	Forenklet ligning.....	12
2.5.3	Postnåndtering i fengslene.....	13
2.5.4	Forholdet til taushetsplikten ved overføring av personidentifiserbare forskningsdata til arkivinstitusjon.....	14
2.5.5	Nye teletjenester.....	14
2.5.6	EDB i helsesektoren.....	16
2.5.7	Folke- og boligtellingsen 1990.....	17
3	Kredittopplysningsvirksomhet.....	18
4	Databehandlingsvirksomhet.....	21
5	Adresserings- og distribusjonsvirksomhet....	23
6	Opinions- og markedsundersøkelser.....	25
7	Kontrollvirksomhet.....	25
8	Informasjon og forholdet til publikum.....	26
9	Diverse saker.....	27
9.1	Internasjonalt samarbeid.....	27
9.1.1	Nordisk samarbeid.....	27
9.1.2	Samarbeid med tilsynsmyndigheter utenfor Norden.....	27
9.1.3	OECD.....	28
9.1.4	Europarådet.....	28
9.2	Datatilsynets høringssuttalelser.....	28
9.2.1	Datatilsynets høringssvar til NOU:1989:6 - databaser til distriktene.....	28
9.2.2	Forskrift til den nye utlendingsloven.....	29
9.2.3	Forskrifter/reviderte forskrifter for grunnskolen.....	30
9.2.4	Nasjonalt betalingssystem - forprosjekt....	31
9.2.5	Nye tinglysningsforskrifter.....	32
9.2.6	Uttalelse til utkast til rekommandasjon angående Prenatal Genetic Screening, Prenatal Genetic Diagnoses and associated genetic counselling.....	33
9.3	Innsynsrett.....	34
9.4	Sikring av personopplysninger.....	35

9.4.1	Arbeide med sikringsregler.....	35
9.4.2	Samordning av krav til sikringstiltak.....	36
9.4.3	Internasjonale datasikkerhetsregler, evalueringstjenester, m.m.....	36
9.4.4	Informasjon.....	36
9.4.5	Kontroller.....	37
10	Administrasjon.....	37
10.1	Budsjett/bevilgninger.....	37
10.2	Personale/stillinger.....	37
10.3	Administrative rutiner/anskaffelser.....	38
11	Arbeidsplaner for 1990.....	38

Vedlegg:

1	Konsesjon for familievernkontorene
2	Konsesjon for privatpraktiserende tannleger
3	Norsk sammendrag av resolusjoner fra Berlin
4	Lov om personregistre
5	Forskriftene
6	Short summary of the 1989 annual report from the Norwegian Data Inspectorate

DATATILSYNETS ÅRSMELDING FOR 1989

1. INNLEDNING

Datatilsynet avsluttet nå sitt tiende virkeår. Markering av jubileet vil først bli foretatt i perioden april til mai 1990.

Stortinget opprettet tre nye stillinger i Datatilsynet i 1989. Budsjettet ble styrket for å kunne prioritere kontrollvirksomheten. Full effekt av dette vil først bli oppnådd i 1990. Budsjettøkningen ble finansiert gjennom et nytt kontrollgebyr for de foretak som trenger konsesjon for å kunne drive sin virksomhet. Dette gjelder data-behandlingsforetak, kredittopplysningsforetak, markeds- og opinionsforetak og adresseringsforetak. Gebyrordningen førte til at en del foretak som ikke drev faktisk virksomhet, frafalt sine konsesjoner. En kontroll blant data-behandlingsforetakene førte til nye konsesjoner.

Det ble ikke foretatt endringer i regelverket forøvrig.

Staben er fortsatt stabil. Direktør Helge Seip gikk av 31.7.89 og Georg Apenes overtok 1.10.89. Kontorsjef Elrik Djonne fungerte i mellomperioden.

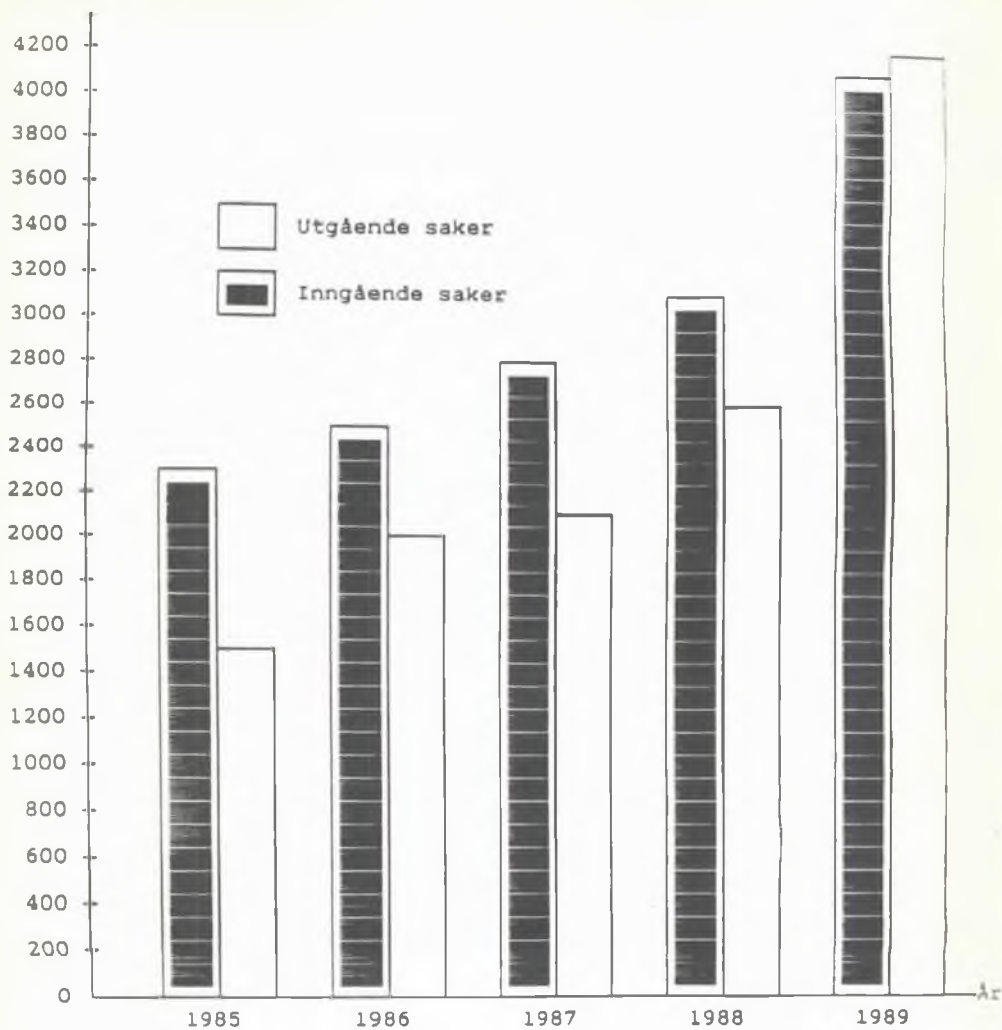
Gerd Benneche gikk av som nestleder i styret ved årskiftet 1989/90.

Styret i Datatilsynet består nå av Knut S. Selmer, formann Kirsti Coward, Ruth Drolsum, Kjell I. Grue, Tor Andersen, Åshild Movik og Tone Bratteli.

Saksmengden økte betydelig. En økning på over 30 % i inngående korrespondanse og en økning på 60 % i utgående sier noe om aktivitetsnivået. Rene publikumshenvendelser økte med 17 %. Økningen skyldes blant annet en informasjonskampanje, "Skjerp deg!".

Tabell antall saker.

Antall saker

2. KONSESJONSBEHANDLING

2.1 Gitte konsesjoner

Antall konsesjonssøknader gikk opp med 33 % fra 1988 til 1989. Økningen kom først og fremst på privat sektor, og søknader om konsesjon til adgangskontrollanlegg utgjør en hovedtyngde.

Nedenfor følger en tabell over gitte konsesjoner 1989 fordelt på type og måned:

Konsesjon for	Måned	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Sum
Personregister, stat/kommune		27	20	11	85	17	41	19	49	37	31	36	12	385
Personregister privat		24	21	44	60	16	95	23	80	46	64	22	18	493
Kredittopplysning, stat/kom		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kredittopplysning privat		1	-	-	1	-	-	2	2	-	1	-	-	7
Databehandling, stat/kommune		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Databehandling, privat		16	23	14	16	9	6	2	242	120	16	3	-	467
Adressering, stat/kommune		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Adressering, privat		2	-	1	1	1	-	-	2	-	1	1	1	10
Opinion/markedsundersøkelser stat/kommune		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opinion/markedsundersøkelser privat		-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	3
Overføring til utlandet, stat/kommune		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføring til utlandet, privat		2	4	1	1	1	2	1	7	1	5	0	1	28
Sum mnd./konsesjoner		72	68	71	165	44	144	47	382	204	119	63	32	1391

2.2 Nektelse av konsesjon

2.2.1 Psykoseregisteret

Sentralkartoteket for alvorlig sinnslidende.

Sentralkartoteket ble opprettet som et privat forskningsregister i 1916 av nå avdøde professor Ørnulf Ødegård ved Gaustad sykehus. Fra 1936 ble registeret etablert som et statlig register under Helsedirektoratet med offentlig støtte.

Grunnlaget for innsamling av opplysningene har antakelig vært et pålegg i rundskriv fra Helsedirektøren til overlegene ved landets psykiatriske sykehus om å sende nominative meldinger påført navn til registeret om førstegangs-innlagte utskrevne og re-innlagte pasienter. Det har i ettertid vist seg at noen psykiatriske sykehusavdelinger også har sendt meldinger til registeret etter "avtale".

Datatilsynet ga konsesjon til registeret første gang i 1982. Denne ble tilbakekalt i 1985, da det ble opplyst at man var i gang med å overføre deler av registeret til edb. Etter styrebehandling ble det gitt en midlertidig konsesjon til registeret frem til november 1988. Datatilsynet understreket i den forbindelse at spørsmålet om å gi en permanent konsesjon til registeret ville bli vurdert på bakgrunn av utredninger som måtte foreligge og om taushetsplikt og opprettelse av sentrale registre.

Det kan opplyses at Datatilsynet sommeren 1985 via Justisdepartementet hadde bedt Sosialdepartementet og Helsedirektoratet om at et utvalg skulle bli nedsatt for å vurdere bl.a. disse forhold. Medlemmer til et slikt utvalg ble oppnevnt i september 1989. Det skal begynne sitt arbeide i løpet av 1990.

I januar 1988 ble hele registeret overført til Statens institutt for folkehelse på en lite betryggende måte. På grunn av dette, uklarheter om ansvaret for registeret og hensynet til sikring av registeret, påla Datatilsynet plombering av hele registeret. Denne er ikke opphevet ennå.

Ved utløpet av konsesjonen høsten 1988 hadde Datatilsynet møter med de sentrale helsemyndigheter for å diskutere saken, uten at det kom til noen endelig avklaring. I januar 1989 fant Datatilsynets styre det derfor nødvendig å fatte vedtak om registerets videre skjebne på grunnlag av den viten og det materiale som forelå på dette tidspunkt.

Styret vedtok enstemmig at registeret skulle nedlegges og at hele registeret skulle makuleres/slettes.

Begrunnelsen for vedtaket var følgende:

1. Sentralkartoteket har siden 29.11.88 vært opprettholdt uten konsesjon, hvilket er ulovlig.
2. Hjemmelsgrunnlaget for innsamlingen av opplysninger til registeret er svært mangelfullt.
3. Avveining av registeret i forhold til personvern.

Det er klart kommet til uttrykk fra enkeltpersoner og organisasjoner at registeret føles som en belastning for de registrerte og at eksistensen av registeret og den spredning av opplysninger som det representerer, føles som en potensiell fare.

De sentrale helsemyndigheter har dessuten gitt uttrykk for at behovet for registeret er marginalt, at det er lite representativt for den psykiske helse i landet, at det er uegnet til bruk i epidemiologisk- og helsetjenesteforskning og at det også kan reises spørsmål om registerets datakvalitet.

Dette tilsier at registeret ikke bør opprettholdes.

4. Opplysningene ligger fortsatt lagret ved den enkelte institusjon.

En forsker vil således kunne få tilgang til opplysningene i pasientjournaler ved de psykiatriske sykehus enten etter samtykke eller ved at Helsedirektoratet gir dispensasjon fra taushetsplikten. i medhold av gjeldende bestemmelser.

Sosialdepartementet påklaget vedtaket til Justisdepartementet.

Justisdepartementet omgjorde Datatilsynets vedtak i brev av 10.10.89. Registeret skal fortsatt eksistere, men nyregistreringer skal ikke finne sted. Sentralkartoteket skal overføres til Riksarkivet, og bare være tilgjengelig for forskningsformål etter nærmere retningslinjer. Nærmere vilkår for lagring, bruk og utlevering skal fastsettes av Justisdepartementet i samråd med Sosialdepartementet, Riksarkivaren og Datatilsynet.

Departementet la vekt på uttalelser fra bl.a. Norsk Psykiatrisk forening, Kultur- og vitenskapsdepartementet, Universitetet i Oslo og Tromsø og Riksarkivaren om registerets forskningsmessige og historiske verdi ved at registeret inneholder opplysninger om et stort antall personer spredd over hele landet over et forholdsvis langt tidsrom.

Departementet sier videre at de personvernmessige ulemper

som registeret måtte volde de registrerte m.h.t. faren for spredning av de sensitive opplysninger, vil kunne reduseres vesentlig gjennom svært restriktive vilkår for lagring og bruk.

Med dette er det endelig avgjort at Sentralkartoteket fortsatt skal eksistere, om enn bare som en avsluttet, historisk enhet. De nærmere vilkår som skal settes for registeret vil antakelig bli utarbeidet i begynnelsen av 1990. Det gjelder også regler om innsyn i registeret for de registrerte.

Det har vært mye diskusjon rundt dette register. Det har bl.a. i Stortingets spørretime flere ganger vært stilt spørsmål om personvernet til de registrerte i relasjon til registeret.

2.2.2 Fødselsnummer i Televerkets kunderegister

Datatilsynet fikk til behandling søknad fra Televerket om tillatelse til å nytte fødselsnummer i Televerkets kunde/- abonnementsregister.

Til grunn for søknaden var det angitt behov for mer effektive rutiner i forbindelse med å fjerne navn og adresse på avdøde og utvandrede, og å registrere endring av navn på abonnentene. I tillegg mente Televerket at kundenes fødselsnummer ville gjøre det enklere å identifisere personer som de har et økonomisk mellomværende med.

Stortinget har pålagt Datatilsynet å følge bruken av fødselsnummer i samfunnet nøye.

På privat sektor har adgangen til å registrere fødselsnummer vært forbeholdt foretak som driver økonomisk masseforvaltning, og da gjerne når det påhviler foretaket en bakenforliggende opplysningsplikt til myndighetene.

Datatilsynet er tilbakeholdende med å tillate fødselsnummer nyttet i kunderegistre, enten dette gjelder private eller offentlige kunderegistre.

Datatilsynet avslo søknaden fra Televerket i det man ikke kunne se at de anførte grunner skulle tilsi at praksis burde endres.

2.2.3 Adgangskontroll - hotell

I 1989 hadde Datatilsynet til vurdering to hotellkort-låsesystemer, med registrering av hvem som har passert døren til hvilket tidspunkt. Dette gjaldt systemene Timelox - 2000 fra det svenske firmaet Besam Security AB (Entry System A/S i Norge) og VingCard 1090 fra TrioVing.

Datatilsynet fant ikke å kunne gi konsesjon til systemene av to grunner.

For det første tilfredsstilte ikke systemene Datatilsynets kravspesifikasjon til denne type utstyr, og for det andre mente Datatilsynet at bransjen ikke hadde redegjort tilstrekkelig for behovet.

Da sakene ble behandlet av Datatilsynet, var slikt utstyr (VingCard 1090) allerede installert og tatt i bruk på to hoteller. I den forbindelse ba Datatilsynet om at systemene bare ble anvendt som nøkkelkort, uten registrering av passeringer.

Før Datatilsynet fattet vedtak var saken på høring til Norsk Hotell- og Restaurantforbund, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet og Forbrukerrådet. I tillegg var representanter fra TrioVing og demonstrerte utstyret for styret. Saken var også til behandling to ganger i styret.

TimeLox 2000 er et individuelt tilpasset låssystem. Nøkkelkortet kodes ved innsjekking på hotellet for den perioden gjesten skal bo der. Kortet har vanlig kredittkortstandard. Derfor kan også de fleste eksisterende magnetkort kodes som nøkkelkort. I tillegg til hotellgjesten vil også hotellets servicepersonale være utstyrt med kort som gir adgang til ett eller flere rom. Alle passeringer gjennom hver enkelt dør kan identifiseres i etterhand, etter som hvert enkelt kort har en egen identitet. TimeLox 2000 gir mulighet for utskrivning av de 100 seneste passeringer.

VingCard 1090 gir omtrent samme muligheter som TimeLox 2000. Imidlertid vil man her bare kunne skrive ut de 20 seneste passeringer på den enkelte dør.

I forbindelse med regulering av registreringer av passeringer i et adgangskontrollanlegg har Datatilsynet satt som vilkår for å kunne bruke en opplysning i ettertid at systemet vil avkreve både bruk av kort og PIN-kode (personlig identitetsnummer). Dette for å sikre at rette kortinnehaver har brukt kortet. Hotellkortsystemet gir ikke denne mulighet. Dette punkt har vært helt vesentlig i Datatilsynets vurdering.

Bransjen har overfor Datatilsynet hevdet at hotellnøkkelkortsystemet gir gode muligheter for å oppklare tyveri som skjer fra det enkelte rom. Ved i ettertid å kunne sjekke hvem som har passert døren vil man lettere finne fram til den skyldige. Bl.a. ble det anført at systemet i utlandet flere ganger ble brukt til å avkrefte en mistanke mot en ansatt. Datatilsynet finner en slik bruk formålstjenlig. Viser det seg imidlertid at den ansatte har vært inne på hotellrommet i den aktuelle tidsperiode, vil mistanken mot vedkommende bli styrket med et slikt system.

I Norge har vi et hevdvunnet prinsipp om at alle er uskyldige inntil det motsatte er bevisst. Hotellkort-nøkkelsystemet vil kunne være med på å snu bevisbyrden mot den enkelte. I stedet for at påtalemyndigheten skal bevise hans skyld, må han bevise sin uskyld.

Saken ble påklaget til Justisdepartementet. Datatilsynets vedtak ble omgjort i mars 1990 og konsesjon skal gis uten særlige vilkår.

Departementets begrunnelse var at man fant det godtgjort at det forelå legitimt behov for registreringen og at faren for misbruk burde kunne avhjelpes ved rutiner og avtaler på det enkelte brukersted.

2.3 Noen viktige konsesjoner i 1989

2.3.1 Familievernkontorer

Felles søknad fra Kirkens Familierådgivning og Offentlig godkjente familievernkontorer om konsesjon for klientregister på EDB ble behandlet på styremøte i Datatilsynet i 1988 og sendt ut til høring. Konsesjonen følger vedlagt årsmeldingen, se vedlegg 1.

Det er satt vilkår om at opplysningene i registeret skal slettes 5 år etter siste innføring av nye opplysninger. Dette fordi det ikke fra før var gitt regler for oppbevaringstid som gjelder familievern/familierådgivningskontorer.

Konsesjonen har i løpet av 1989 blitt tildelt de enkelte kontorer. Kontorene har samtidig blitt gjort oppmerksom på at det vil kunne oppstå selvstendig journalplikt for leger/psykologer som er tilknyttet kontorene. Tilgang til eventuelle journaler vil reguleres av legeloven med forskrifter.

2.3.2 Privatpraktiserende tannlegers adgang til å registrere opplysninger om HIV i EDB-basert klientregister

Offentlig ansatte tannlegers EDB-førte pasientregistre er ikke konsesjonspliktig etter personregisterloven § 9, jfr. personregisterloven § 41.

Privatpraktiserende tannlegers EDB-førte pasientregistre er konsesjonspliktig etter hovedregelen i personregisterloven § 9.

Datatilsynet avslo særskilt registrering av opplysninger om HIV-smitte i tannlegers registre, idet den aktuelle registrering ikke på en egnet måte ivaretok personvern hensyn.

Vi har på denne bakgrunn og etter søknad utarbeidet konsesjon for privatpraktiserende tannleger til å opprette pasientregister på EDB, se vedlegg 2. Det spesielle ved denne konsesjonen knytter seg til vilkårene for registrering av særlig sensitive opplysninger om HIV, AIDS og hepatitt og psykiske lidelser.

Dersom slike opplysninger skal lagres på EDB, skal dette skje på en slik måte at utenforstående, som har fått

uautorisert tilgang til materialet, ikke lett skal kunne erverve kunnskap om hvilke pasienter som har nevnte lidelser. Tannlegene skal her nytte egen personlig kode for registrering av slike opplysninger.

2.3.3 Statens innkrevingssentral/politiregistre

Statens innkrevingssentral ble opprettet i Mo i Rana i 1989, som et ledd i en sysselsettingspakke for å gi stedet hardt tiltrengte arbeidsplasser.

Statens innkrevingssentral er opprettet for å ivareta statens innfordring av bøter. I dag finnes det ingen eller få oppfølgingsrutiner i politiet når det gjelder innfordringen. Dette har også sin årsak i at bøteregistrene tidligere har vært plassert ved det enkelte politikammer. Først ved etableringen av Statens innkrevingssentral er det blitt opprettet et eget sentralt bøteregister. Dette register oppdateres fra en egen avdeling ved Statens innkrevingssentral, men er fysisk plassert hos Politiets Datatjeneste i Oslo. Datatilsynet fant ordningen uheldig og påpekte at opprettholdelse av tidligere sikkerhetsnivå best kunne skje gjennom innregistrering av data fra Politiets Datatjeneste.

Sikkerheten vil kunne bli ytterligere svekket hvis det opprettes andre innkrevingsordninger, utenom politiets, ved sentralen.

Det sentrale bøteregister er ikke konsesjonspliktig da registret er opprettet med hjemmel i egen lov, se strafferegistreringsloven § 3. Derimot anses reskontrodelens av det sentrale bøteregister å være konsesjonspliktig. Datatilsynet har gitt konsesjon for denne del av systemet på vilkår.

I konsesjonsvilkårene ble det bl.a. bestemt at opplysningene om en person skal aidentifiseres når vedkommende har gjort opp for seg. Det ble videre bestemt at opplysning om reaksjonstype, type krav og overtrådt bestemmelse bare kunne registreres i tallkode. Slik Datatilsynet ser det, har staten ikke noe stort behov for å lagre opplysninger i reskontrodelens, når vedkommende har gjort opp for seg. Vedkommende er allerede registrert i det sentrale bøteregister. Opplysninger om forenklet forelegg vil imidlertid ikke bli registrert i det sentrale bøteregister.

Under saksbehandlingen kom det fram at Statens innkrevingssentral også skulle administrere ordningen med lønns- trekk for bøter. Datatilsynet bemerket i den anledning at sterke personvernmessige grunner taler mot at arbeidsgivere skal få kjennskap til bøteleggelser av de ansatte.

Datatilsynet fikk i løpet av året kjennskap til at Justisdepartementet vurderte i hvilken grad politiregistre som ble kjørt hos Politiets Datatjeneste, skulle overføres til Statens Datasentral for kjøring på maskiner som

departementet leier.

Datatilsynet uttalte i den forbindelse at det ville være ytterst betenkelig om det ble åpnet en mulighet for uautorisert tilgang til systemene.

Datatilsynet er av den oppfatning at den beste løsning ut fra personvern hensyn er at politiregistre lagres og bearbejdes internt i politiet. Her må det bl.a. legges vekt på at registeransvarlig har den fulle kontroll med sikkerheten. Særlig viktig blir dette for registre av spesiell høy sensitivitetsgrad. Denne løsning vil også være å foretrekke ut fra et sårbarhets-perspektiv. Et annet moment er at publikum kan føle usikkerhet når andre enn politiet fører straffe- og spaningsregistre.

Datatilsynet vurderte sensitivitetsgraden til følgende politiregistre:

- Etterlysningsregisteret
- Det sentrale straffe- og politiregister (SSP)
- Strasak, register over anmeldte saker
- Narksys, register til bruk i narkotikaetterforskning

Etterlysningsregisteret ble vurdert som sensitivt, mens både SSP, Strasak og Narksys ble vurdert til ekstraordinært sensitive.

For registre som er klassifisert som ekstraordinært sensitive bestemte Datatilsynet at disse bare kunne benyttes på øremerket anlegg i eget rom adskilt fra databehandlingsforetakets øvrige rom.

Det ble videre bestemt at politiet i forhold til statens Datasentral skulle ha den fysiske adgangskontroll med anlegg inkludert kommunikasjonsutstyr og lagringsmedia. I praksis betyr dette at SDS kun leier ut lokaler og datakraft under politiets adgangs- og tilgangskontroll.

Det ble også bestemt at arbeid som krever leverandørkompetanse eller rådgiverfunksjon fra SDS, bare kan foretas under Politiets Datatjenestes reelle kontroll.

Datatilsynet har tidligere ment at politiets kommunikasjonssystem i nettverk kan være en sikkerhetsrisiko. Dette spørsmål vil Datatilsynet se nærmere på ved en senere anledning.

2.4. Bruk av fødselsnummer

Datatilsynet mottar stadig mange henvendelser fra publikum om bruken av fødselsnummer. Svært mange av henvendelsene det siste året har dreid seg om hvorvidt banker og forsikringsselskaper har adgang til å registrere kundenes

fødselsnummer. Ofte har skadeforsikringsselskapene satt som vilkår at kunden må oppgi sitt fødselsnummer for at erstatningsutbetaling skal finne sted, uten å oppgi noen nærmere grunn for dette. På bakgrunn av dette har Datatilsynet henvendt seg til banker og forsikringsselskaper og oppfordret dem til å informere sine kunder bedre om hvorfor foretakene har behov for fødselsnummer (de er pålagt dette av skattemyndighetene, med hjemmel i ligningsloven). Gjennom forskrifter og konsesjoner til banker og forsikringsselskaper har Datatilsynet gitt adgang til registrering av fødselsnummer for disse foretakene. Dersom behovet for registrering utelukkende hadde vært å holde styr på persondata for egne interne formål, eller om utveksling av opplysninger med andre private institusjoner eller virksomheter, ville de normalt ikke få adgang til å registrere fødselsnummer.

Bruk av fødselsnummer som lønnsnummer

Datatilsynet har mottatt en rekke henvendelser fra arbeidstakere såvel som fra arbeidsgivere i forbindelse med at en del kommuner har innført fødselsnummer som lønnsnummer. Datatilsynet antar at bruk av fødselsnummer som internt lønnsnummer ligger innenfor vilkårene i § 2-12, jfr. § 2-1 i forskriften til personregisterloven. Datatilsynet påla kommunene å endre sine rutiner slik at når fødselsnummeret trådte inn som lønnsnummer, måtte det påhvile organet å gjennomføre de sikkerhetsmessige sider som en slik endring medførte. Tilsynet har deretter gitt retningslinjer til samtlige kommuner for hvilke rutiner som skulle følges opp ved bruk av fødselsnummer som lønnsnummer.

Bruk av fødselsnummer i forbindelse med innhenting av kredittopplysninger

Datatilsynets styre behandlet en søknad om tillatelse til å registrere fødselsnummer i forbindelse med innhenting av kredittopplysninger. Søknaden skulle særlig vurderes i forbindelse med oljeselskaperes kredittvurdering av bensinkortbrukere. Ved bruk av fødselsnummer kunne søkerprosedyren gjøres enklere, i og med at personregisterloven ikke tillot direkte søking på privatpersoner uten at man benyttet entydig identifikasjon, dvs. fødselsnummer.

I hht regelverket har Datatilsynet ikke anledning til å nekte foretak å innhente fødselsnummer dersom dette ikke registreres. Man kan imidlertid si nei til lagring, jfr. prl. § 6 og § 10. Datatilsynet har også, med hjemmel i prl. § 11 adgang til å sette vilkår for kredittopplysningsbyråenes utleveringsadgang. Vi kan kreve at utleveringer av kredittopplysninger "on-line" om ikke-næringsdrivende kun skal kunne skje til de som har tillatelse til å registrere fødselsnummer. Styret ønsket ikke å tillate en slik bruk av fødselsnummer som det ble søkt om. Man mente dette ville føre til et økende press på fødselsnummeret. Konsekvensen av et slikt samtykke ville

kunne være at også f.eks. butikkjeder, postordreforretninger og andre som utsteder kort til eget bruk ville følge etter.

Se også pkt. 2.2.2 om fødselsnummer i kunderegister.

2.5 Andre saker av prinsipiell betydning

2.5.1. Lederutvelgelse, ekteskapsformidling, detektivbyråer - behov for egen konsesjonsplikt?

Med hjemmel i prl. § 21 kan det gis forskrifter om konsesjonsplikt for foretak som driver personopplysningsvirksomhet. Forarbeidene til personregisterloven nevner at det kan være aktuelt med en autorisasjonsordning for bl.a. ekteskapsbyrå, lederutvelgelsesfirma og private detektivbyrå.

Det har den senere tid vært knyttet en del offentlig oppmerksomhet til denne type virksomheter. På denne bakgrunn har Datatilsyne foreslått at det gis forskrifter om en autorisasjonsordning. Det kan imidlertid reises spørsmål om det er naturlig å gi forskrifter med utgangspunkt i prl. § 21 til f.eks. detektivbyrå. Slik virksomhet berører områder som naturlig hører inn under andre offentlige myndigheters ansvarsområde. Det kan imidlertid ikke herske tvil om at en autorisasjonsordning her er nødvendig.

Når det gjelder ekteskapsformidling og lederutvelgelse, mener Datatilsynet situasjonen er en annen. Disse ligger nærmere en regulering etter prl. § 21. For lederutvelgelsesfirma vil en autorisasjonsordning være nødvendig for å kunne gi ens regler. Slik situasjonen er i dag blir det gitt forholdsvis stramme materielle regler for denne type firma som tar i bruk EDB. Bl.a blir det gitt regler som hindrer at slike byrå videreformidler innsamlet informasjon uten samtykke fra kandidaten. Etterlevelse av denne type regler bør, slik Datatilsynet ser det, være teknologiuavhengig.

Når det gjelder ekteskapsformidling kan det reises tvil om myndighetene bør være med på å legalisere utvekster i denne bransjen gjennom en autorisasjonsordning. Datatilsynets navn brukes i denne bransjens reklameframstøt, ved at det i annonsen vises til konsesjon fra Datatilsynet. Men dette er bare en konsesjon for det registeret som anvendes. Slik reglene er i dag kan ikke Datatilsynet prøve om denne type virksomhet blir drevet på en hederlig og forsvarlig måte. Dette kan først skje gjennom en autorisasjonsordning administrert av annen myndighet.

2.5.2 Forenklet ligning

Datatilsynet ga i 1990 skatteetaten nødvendig konsesjon for prøveprosjektet med forenklet ligning og automatisert

behandling av denne for inntektsåret 1988/ligningsåret 1989 i kommunene Borge og Nedre Eiker.

Datatilsynet ga tillatelse til å koble opplysninger fra følgende registre:

- private pensjonsinnsparinger
- banker og andre spareinnsparinger
- andre finansieringsinstitusjoner
- verdipapirsentralen
- aksjefond
- livsforsikringsselskaper
- borettslag
- Vegdirektoratet

Datatilsynet fant det forholdsvis uproblematisk å gi slik tillatelse da ligningsloven gir hjemmel for innsamling av opplysninger fra denne type personregistre.

I tillegg ga Datatilsynet tillatelse til å bygge opp registre for bolig/fritidsbolig og båt. Disse registrene skal bygges opp internt i skatteetaten og innhentes fra skatteytters selvangivelse for 1987.

Så langt Datatilsynet har kunnet bringe i erfaring, har prøveprosjektet falt heldig ut. Resultatet har blitt at ligningen er blitt ferdig på et langt tidligere tidspunkt i prøvekommunene.

2.5.3 Posthåndtering i fengslene

I 1989 mottok Datatilsynet en rekke klager fra innsatte om brevkontroll og sensur i fengslene. Da disse sakene i større grad berørte forhold som det ikke var tillagt Datatilsynet å ta stilling til, ble flere av sakene sendt videre til aktuell myndighet.

I 1989 ga Fengselsstyret ut et rundskriv (Fst 8/89 av 5.4.89) vedrørende gjennomlesning av post i lukket anstalt. Samtidig ble taushetsplikten for de ansatte innskjerpet.

Det ble imidlertid også fastsatt en rekke unntak fra bestemmelsene om brevkontroll. Således ble det bestemt at brev til Stortingets ombudsmann for forvaltningen, Justisdepartementet, Fengselsstyret eller til anstaltens tilsynsråd skal sendes uåpnet.

Datatilsynet var imidlertid ikke regnet til gruppen hvor brevkontroll var unntatt. Dette ble bemerket i eget notat fra Datatilsynet. Datatilsynet har behandlet flere saker hvor de innsattes rettigheter etter personregisterloven har stått sentralt. Bl.a. gjelder dette spørsmål om den innsattes krav på innsyn i saksdokumenter. Etter prl. § 3 er Datatilsynet pålagt å kontrollere at de lover, forskrifter og regler som gjelder for personregistre blir fulgt, og bidra til at feil eller mangler blir rettet.

På prinsipielt grunnlag vil det være betenkelig om post til forvaltningen eller til private organisasjoner som skal ivareta rettighetene til de innsatte, blir kontrollert på en måte som foreslått i rundskrivet fra Fengselsstyret.

Datatilsynet har derfor foreslått overfor Fengselsstyret at saken blir vurdert på ny.

2.5.4 Forholdet til taushetsplikten ved overføring av personidentifiserbare forskningsdata til arkivinstitusjon

Problemstillingen er hvorvidt taushetsplikten er til hinder for overføring av personidentifiserbare forskningsopplysninger til arkivinstitusjon. Hvis opplysningene skal brukes i en oppfølgings-undersøkelse (gjenbruk) eller hvis opplysningene skal brukes i en ny undersøkelse (ny bruk), vil dette klart omfattes av taushetsplikten. Problemet her er hva som skal gjelde når det ikke er tatt standpunkt til gjenbruk eller ny bruk.

Datatilsynet var av den oppfatning at også overføring til arkivinstitusjon i påvente av gjenbruk eller ny bruk ville omfattes av taushetsplikten. NAVFs råd for persondataarkivering var av en annen oppfatning.

Det ble derfor bestemt at saken skulle oversendes Justisdepartementets lovavdeling til vurdering.

I sin betenkning konkluderer lovavdelingen med at taushetsplikten (gitt ved taushetsløfte eller forvaltningsvedtak) ikke er til hinder for slik overføring.

Lovavdelingen anbefalte likevel at det for framtiden blir utformet taushetsløfter og forvaltningsvedtak som klart løser spørsmål om lagring.

I sitt videre arbeid vil Datatilsynet legge lovavdelingens betenkning til grunn.

2.5.5 Nye teletjenester

Et område hvor det er ulikhet i praksis i forskjellige land er telefondebitering. F.eks. er det i Frankrike tillatt å registrere de to første sifre av det nummer det ringes til, mens det i Norge normalt ikke er tillatt med registrering av noen del av nummeret. Men for hoteller tillater Datatilsynet slik registrering. Et annen viktig poeng er at man i andre land er vel så opptatt av personvernet til den abonnenten som blir ringt opp. Et annet avvik er knyttet til boligtelefoner hvor vi i Norge har tillatt at Televerket kan registrere oppringte nummersom abonnenten ønsker det. Det skal i slike tilfelle

settes en etikett på telefonen som orienterer brukerne om at slik registrering finner sted. I Tyskland har man stilt krav om at samtlige husstandsmedlemmer skal være inneforstått med at slik registrering finner sted.

Man kan her ha med å gjøre en avveining mellom individers personverninteresse og forbrukerinteresse. Styrket personvern gir svekket mulighet til dokumentasjon av regning. I Tyskland opererer man også med en såkalt, Covered Itemized Bill, som innebærer at Televerket har detaljene, men de blir ikke utlevert til abonnent. Kun i konkrete konfliktsituasjoner vil opplysninger kunne bli utlevert.

Når det gjelder mobiltelefoner skjer det en omfattende registrering av telefonbruken i Tyskland, men publikum kjenner ikke til det. I Norge har Datatilsynet lagt til grunn at abonnent på mobiltelefon kan bestille detaljert regning med B-nummer fra Televerket. Men det skal da merkes på apparatet. Dette har i Norge skapt litt problemer der arbeidsgiver er abonnent og gjennom regninger får oversikt over de ansattes telefonbruk.

Et annet poeng som er påpekt fra norsk hold er at man ved registrering av mobiltelefonbruk også har en registrering av hvilken sone det er ringt fra, og derved kartlegges også brukers bevegelser.

Billedtelefon er også etterhvert aktuell. Det bør ved bruk være slik at man selv avgjør om man ønsker å åpne for bilde når man blir oppringt. Datatilsynet har hatt møte med Televerket om dette. Billedtelefon kan representere en alvorlig personverntrussel hvis teknologien blir knyttet til fjernovervåkning.

Flere land opererer med hemmelige telefonnumre og lister over de som ønsket å få navn og telefonnummer sperret mot salgsaktivitet. Dette er også tilfelle i Norge. I Spania er det slik at hvis man ønsker å ringe til en med hemmelig telefonnummer, vil sentralen sette over samtalen. Man bør vurdere muligheten til å stille krav til produsenter av utstyr evt. til godkjenningsmyndighet om at man ikke skal produsere eller godkjenne utstyr som strider mot visse personvernprinsipper. Et ferskt eksempel er knyttet til en kombinert telefon og telefonsvarer som kan brukes til å avlytte rom. I den saken har Datatilsynet tilskrevet Statens Teleforvaltning og anmodet om at visse tekniske krav stilles til den type utstyr for å undertrykke avlyttingsmuligheten. SFT har gitt uttrykk for at dette ikke tilligger dem.

Når det gjelder vindu på telefonen som viser hvem som ringer, såkalt Call line identification er det stilt krav om at den som ringer opp andre skal kunne undertrykke framvisning av telefonnummeret sitt hos mottaker enten permanent eller enkeltvis. Ved tilfelle av telefonterror kan nettverkoperatøren oppheve en slik undertrykking, også i visse alarmtelefoner.

Videre har man diskutert såkalt "Call forwarding" - det vil si videreformidling av samtaler. Dette innebærer at en person kan få overført samtaler til sin telefon til den man vil besøke. Sentralen vil da sørge for at samtalen blir videreformidlet til denne. Her må det stilles krav om at man varsles om at videreformidling vil finne sted, slik at man har sjanse til å velge om en samtale skal videreformidles.

2.5.6 EDB i helsesektoren

Datatilsynet har i det foregående år nøye fulgt utviklingen mht. innføringen av informasjonsteknologi (IT) i helsesektoren.

Journalregistre i medisinske institusjoners informasjonssystemer anses opprettet i medhold av helselovgivningen, se f.eks. legelovens § 43, lov om psykologer § 5 o.a., og derfor unntatt fra konsesjonsplikt for personregistre i medhold av personregisterlovens § 41. Datatilsynet har imidlertid adgang til å gi utfyllende bestemmelser når dette anses nødvendig.

Etter Datatilsynets oppfatning var det behov for å gi sentrale retningslinjer for hvordan informasjonsteknologien skulle fungere og brukes for å oppnå optimalt personvern. I medhold av § 41 ønsket derfor Datatilsynet å gi utfyllende regler for bruk av IT i helsesektoren.

Arbeidet inkluderte mye av gjeldende helserett, og Tilsynet innhentet råd og veiledning fra faglig hold. Helsedirektoratets helserettsavdeling og Lægeforeningens edb-utvalg ble kontaktet og deltok i det forberedende arbeidet med regelverket. Begge bidro vesentlig til resultatet.

Gjeldende rett er medieuavhengig i den forstand at den trekker opp generelle retningslinjer for informasjonsbehandlingen. Innføring av edb vil medføre store endringer i informasjonsbehandlingen innen helsesektoren. Stikkord er lettere tilgang til opplysninger, tilgang fra flere punkter samtidig (terminaler, PC'er el.), enklere flytting av opplysninger (elektronisk kommunikasjon). Disse endringene må som utgangspunkt og hovedregel ikke skje i strid med de regler som allerede gjelder.

I tillegg må det tas hensyn til nye behov for sikring av data. I dette arbeidet har Datatilsynet allerede lagt ned mye ressurser. Prinsippene for sikring fantes allerede som retningslinjer som kunne tas med i den grad det var behov for det.

Det ble laget et utkast til regler som ble sendt på "høring" til impliserte parter, ikke bare direkte brukere (leger, sykepleiere m.fl.), men også til eiere og faglige og politisk ansvarlige myndigheter (Kommunenes Sentralforbund, Helsedirektoratet og Sosialdepartementet).

Høringsuttalelsene avslørte sprik mellom praksis og regelverk, samt at den systematiske inndelingen i registre som utkastet forutsatte, ikke kunne gjennomføres. Helse- direktoratet, med tilslutning fra Sosialdepartementet, mente for sin del at slike regler burde gis som forskrifter i medhold av lov om leger. Datatilsynet var enig i dette, og et omarbeidet utkast til regler er sendt Sosialdepartementet for bearbeiding til forskrifter, under tilsagn om hurtig saksbehandling.

Datatilsynets vil følge utviklingen av informasjonsteknologi i helsesektoren. Etter tilsynets oppfatning er det bekymringsfullt at helsesektoren ikke synes å følge en enhetlig strategi ved innføring av edb, hverken politisk eller faglig. Ulik praksis, ulike kravspesifikasjoner ved forhandlinger, ulike tekniske løsninger mv., vil kunne utvikle seg til et personvernproblem.

Datatilsynet vil ta dette opp med de politiske og faglige myndigheter som egen sak.

2.5.7 Folke- og boligtellingsen 1990 - FOB 90

HISTORIKK

FOB 1980 foregikk ved bruk av spørreskjema til samtlige husstander og enkelte registerkoblinger. En tilsvarende telling ble foretatt i Sverige i 1985, mens man i Danmark allerede har hatt flere folketellinger som er rene registertellinger.

Folketellingen i 1980 var basert på at Finansdepartementet hadde hjemmel i statistikkloven av 1907 til å vedta innsamling av opplysninger fra enkeltpersoner og bedrifter, etter samtykke fra Stortinget.

FOB 90

Før FOB 90 vil loven om offisiell statistikk og Statistisk Sentralbyrå av 16. juni 1989 nr. 54 være trådt i kraft.

I St.prp. nr. 1, 1988, Finans- og tolldepartementet, er FOB 90 behandlet. Stortinget gav forslaget sin tilslutning og det fremkom ingen merknader under budsjettbehandlingen.

SSB har arbeidet lenge med spørsmålet om FOB 90 skal gjennomføres etter mønster av 80-tellingen, eller om man i større grad, eller helt, skal basere seg på å innhente de aktuelle opplysninger fra forskjellige forvaltningsregistre gjennom registerkobling.

Det opplegg SSB har funnet mest hensiktsmessig ut fra en helhetsvurdering er følgende:

1. Tellingen skal kombinere opplysninger fra ulike administrative og statistiske registre med opplysninger på skjema fra personer bosatt i landet pr. 3. november 1990.

2. I kommuner med færre enn 6000 innbyggere skal det holdes totaltelling. Alle personer som er født i 1974 eller tidligere skal fylle ut et eget skjema og gi visse opplysninger om boligen og husholdningen.

3. I kommuner med 6000 innbyggere eller mer kan det holdes utvalgstelling. D.v.s. at et utvalg av personer i kommunen født i 1974 eller før skal fylle ut eget skjema og gi visse opplysninger om boligen, husholdningen og bosatte i husholdningen som de tilhører.

Slike kommuner kan likevel bestemme at det skal være en totaltelling i stedet for utvalgstelling, mot å betale differansen i omkostninger selv.

De registre som er tenkt brukt er i stor utstrekning registre som SSB har registeransvar for, som f. eks. Det sentrale personregister, Utdannelsesstatistikken, Bedrifts- og foretaksregistret, og registre over sysselsetting. Rikstrygdeverkets Arbeidsgiver/Arbeidstakerregister, Skattedirektoratets skatteyderregister er eksempler på registre fra andre forvaltningsorganer. Det må presiseres at bare enkelte relevante typer opplysninger skal tilføres folketellingsregisteret gjennom koblingene.

3. KREDITTOPPLYSNINGSVIRKSOMHET

Misbrukerregister hos Finansieringsselskapenes Forening

Datatilsynets styre ga i 1988 bankene/sparebankene på visse vilkår tillatelse til å opprette et felles register over misbrukere av betalingsinstrumenter.

Styret vedtok senere å gi Finansieringsselskapenes Forening tillatelse til å registrere overtrekk av innvilget kreditt ved bruk av kredittkort. Både dette og bankenes virksomhet ble regnet som kredittopplysningsvirksomhet. Hverken bankene eller finansieringsselskapene fikk imidlertid tillatelse til å registrere mislighold av lån i felles registre. Dette mente Datatilsynet ville være en omgåelse av de regler som er fastsatt i konsesjon for kredittopplysninger. Datatilsynet har heller ikke gitt Finansieringsselskapenes Forening tillatelse til å opprette et register over mislighold av oppgjør etter bruk av kredittkort/betalingskort. Bruk av kredittkort kan etter Tilsynets oppfatning sees på på samme måte som betjening av lån; man betaler faste avdrag og renter, og ved bruk av betalingskort sendes faktura etterhånden, som regel hver måned. Skulle opplysningene om personer som ikke har betalt sin gjeld anvendes i et felles register, må dette, etter Datatilsynets vurdering følge vilkårene som kredittopplysningsbyråene må følge når det gjelder bruk av inkassoopplysninger. Noe annet antar man vil være en omgåelse av de regler som er fastsatt i kredittopplysningskonsesjonen. Ved bruk av inkassoopplysninger om

ikke-næringsdrivende kan disse opplysningene ikke brukes i kredittopplysningsøyemed før en måned etter at ekstern inkassator har sendt stevning eller begjæring om rettslige skritt i saken.

Datatilsynet har en lang og klar praksis som går ut på forbud mot bransjevis misbruksregistre. Datatilsynet har bl.a. nektet å gi konsesjon til en søknad fra oljeselskapene til å opprette et register over misbruk av bensinkort.

Datatilsynet har forståelse for behovet for å redusere misbruk av kort, men mener dette ikke kan oppveie av de ulemper og de negative konsekvenser opprettelse av slike registre kan føre til.

Finansieringsselskapenes Forening har klaget over vedtaket og saken ble (i april 89) oversendt Justisdepartementet som klagesak.

Videoutleie-svartelister

Datatilsynet har gitt konsesjoner til oppretting av personregister for videoutleiesvarteliste, bilutleie-svarteliste og utleie-svarteliste for anleggsmaskiner. Tillatelsene gjelder bare for registrering av utleide gjenstander som ikke blir levert tilbake. Det er ikke tillatt å registrere "dårligere betalere" i disse registrene. Registrene betraktes som personregistre selv om de kun inneholder initialer, fødselsdato og kjønn. Fordi registrene bare inneholder opplysninger om ikke tilbakeleverte gjenstander, har Datatilsynet uttalt at dette ikke vil være å regne som kredittopplysningsvirksomhet.

Norsk Jockeyklubbs debitorliste

Norsk Jockeyklubb utgir bladet Norsk Galoppkalender som distribueres til alle medlemmer av klubben, samt selges fritt i abonnement.

Bladet har siden begynnelsen av 1960-årene hatt en debitorliste i bladet. Datatilsynet fant at listen var i strid med personregisterloven. Den var å betrakte som kredittopplysningsvirksomhet etter prl. § 13, og burde således ha konsesjon, jfr. § 14. Dertil inneholdt listen opplysninger om privatpersoner, hvilket ikke er tillatt iht. prl. § 18, 2.ledd. Det var heller ikke sendt gjenpart til omspurte, som prl. § 19 pålegger. I tillegg var debitorlisten distribuert til utlandet, slik utlevering er i hht. prl. § 36 meldepliktig til Datatilsynet. Registeret som sådan var også konsesjonspliktig på selvstendig grunnlag, jfr. prl. § 9. Datatilsynets styre ga pålegg om opphør av virksomheten med registeret.

Bruk av omtvistede fordringer

I den del tilfeller har det oppstått en rekke situasjoner

hvor personer har påstått at opplysninger om dem registrert i kredittopplysningsbyråene ikke har vært korrekte fordi fordringen har vært omtvistet. Imidlertid har de møtt på vanskeligheter hos kredittopplysningsforetakene når de har bedt om å få opplysningene slettet.

Ukorrekte opplysninger i registeret kan medføre alvorlige skadevirkninger for den registrerte med tanke på den hurtige spredning slike opplysninger vil kunne ha. Derfor er det viktig at opplysningene er korrekte. I Tilsynets virksomhetskonsesjon til kredittopplysningsforetakene har vi en bestemmelse om forbud mot bruk av omtvistet fordring i kredittopplysningsøyemed.

Datatilsynet ønsket å presisere overfor kredittopplysningsforetakene at dersom debitor påstår at kravet er omtvistet, må foretaket godtgjøre innen 1 måned at opplysningene er korrekte. Fristen betyr at fordringen omgående skal slettes når det er påstått omtvistet krav, men kan registreres igjen i basen etter 1 mnd., dersom man i løpet av måneden avklarer at opplysningene likevel er korrekte. Kredittopplysningsforetaket pålegges således bevisbyrden for at de registrerte opplysningene er korrekte. Dette harmonerer også med regelen i prl. § 40 hvor den som driver kredittopplysningsvirksomhet er forpliktet til å erstatte det tap som påføres den opplysningen gjelder uten hensyn til om det er utvist skyld fra noen som har opptrådt på vegne av eller i tjeneste hos foretaket.

Lensmennenes kredittopplysningsvirksomhet

Datatilsynet har antatt at en del lensmenn i dag driver kredittopplysningsvirksomhet som er konsesjonspliktig etter prl. § 14.

Datatilsynet ble anmodet av Justisdepartementet - i påvente av endelig avklaring av spørsmålet - om å unnta lensmennene fra konsesjonsplikten. Styret i Datatilsynet vedtok i hht. prl. § 13, 2.ledd, 2.punktum å gi lensmennene midlertidig dispensasjon fra prl. § 14 i påvente av at departementet får drøftet saken med Norges Lensmannslag. Dispensasjonen ble gitt til 1.11.90. Kapittel fems øvrige regler skal imidlertid gjelde.

Løsøreregisterets kopidatabase ved Statens Datasentral

Informasjon fra Løsøreregisteret ble i 1989 etablert som kopidatabase med on-line tjeneste ved Statens Datasentral.

Datatilsynet har overfor Justisdepartementet gitt uttrykk for en del betenkeligheter mht. etablering av denne databasen i kommersielt øyemed.

Datatilsynet mener at ordningen er uheldig ut fra et personvernmessig synspunkt. Kopidatabasen er ikke som

kredittopplysningsforetakene pliktig etter prl. § 19 til å sende gjenpart om innholdet i meldinger til omspurte (gjelder ikke-næringsdrivende). Gjenpartsplikten gir den enkelte en mulighet til å kontrollere de opplysninger som allerede er meddelt. Omspurte har også krav på å få vite hvem som har bedt om opplysningene. Alle har også krav på å få opplyst hvilke opplysninger som er gitt om dem de seneste seks måneder. Dertil er kredittopplysningsforetakene erstatningspliktig på objektivt grunnlag etter prl. § 40. Kopidatabasen er det ikke. Dette vil derfor kunne medføre at foretak som mottar opplysninger fra kopidatabasen for videreformidling, kan bli ilagt et slikt ansvar.

Etter prl. § 13, 2.ledd jfr. forskriftenes § 4-1, regnes meldinger fra offentlige registre om rettigheter og heftelser i fast eiendom eller løsøre ikke som kredittopplysningsvirksomhet, og er derved unntatt hele lovens kap. 5. Løsøreregisterets kopidatabase antas å ville falle innenfor rammen av dette unntaket. Datatilsynet er nå i ferd med å gjennomgå forskriftene på generelt grunnlag og vil ta dette opp i den forbindelse. Etter Tilsynets vurdering vil det være riktig om Løsøreregisterets kopidatabase å følge de samme regler som kredittopplysningsbyråene.

4. DATABASEHANDLINGSVIRKSOMHET

I henhold til personregisterlovens § 22 er virksomhet som går ut på å behandle personopplysninger for andre ved elektroniske hjelpemidler, konsesjonspliktig.

I årsmeldingen for 1988 pkt. 4 ble det redegjort for hvor mangeartet den virksomhet som faller inn under konsesjonsplikten er blitt. Behovet for å kunne regulere annen virksomhet som faller utenfor lovens § 22, som f. eks. datakommunikasjonsvirksomhet, ble nevnt der. Dette vil antakelig måtte skje gjennom en lovrevisjon.

Det ble signalisert at Datatilsynet vil gjennomgå reglene for databehandlingsvirksomheter, når det er avklart hva som skal skje med utkastet til sikringsforskrifter. En slik avklaring har ennå ikke funnet sted og Tilsynet føler denne situasjon problematisk med den raske utvikling som skjer innenfor informasjonsteknologien.

Databehandlingsvirksomhetskonsesjon og regnskapsbyråene

Datatilsynet har i 1989 sendt ut informasjon til regnskapsbyråene om konsesjonsplikten, jfr. lovens § 22, og gebyrordningen som Stortinget vedtok høsten 1988 for virksomheter som faller inn under virksomhetskaptitlene i personregisterloven.

Tilsynet fikk mange reaksjoner på dette. Fortsatt var det mange som ikke forsto det materielle innhold av § 22, andre reagerte sterkt på gebyrordningen.

Det var dessuten stor forskjell på byråenes/kontorenes størrelse og oppdragsmengde.

Tilsynet tok regnskapsbyråenes virksomhet opp til nærmere vurdering i løpet av 1989. Man kom frem til at selv om regnskapsbyråer som benytter edb til føring av reskontroer m.v. driver konsesjonspliktig databehandlingsvirksomhet, så er denne del av et regnskapsbyrås samlede virksomhet så liten og heller ikke det egentlige formål med byråenes virksomhet.

På denne bakgrunn fattet Datatilsynets styre i høst vedtak om å benytte sin kompetanse i medhold av lovens § 22, tredje ledd, jfr. forskriftenes § 5-3 til å unnta regnskapsbyråene fra konsesjonsplikten fra og med 1.1.1990.

Vedtaket er sendt ut til alle de byråer Datatilsynet har vært i kontakt med. Byråene må fortsatt følge §§ 23 og 24 om databehandlingsvirksomhet.

I samme vedtak ga Datatilsynets styre tillatelse til at regnskapsbyråenes kunder kan levere ut sine medlems-, kunde-, abonnements- og leverandørregistre samt lønnsregistre til byråene. Dette er registre som er regulert i forskriftenes §§ 2-2, 2-3 og 2-12. Regnskapsbyråene skal gi hver kunde kopi av dette vedtaket og dessuten føre en enkel oversikt over sine kunder til bruk for Datatilsynet i kontrolløyemed. Grunnen til dette er at en oppdragsgiver bare kan levere slike registre til databehandlingsforetak som har konsesjon uten å måtte søke Datatilsynet om tillatelse, jfr. § 2-1 (2) i lovens forskrifter.

Datatilsynet vil i forbindelse med forslag til revisjon av personregisterlovens forskrifter bl.a. ta inn en bestemmelse som hjemler utlevering til regnskapsbyråer.

Konsesjon til å drive databehandling og forholdet til forskningsregistre

Datatilsynet har brakt i erfaring at det etterhvert bygges opp institusjoner i Norge som tilbyr lagring og bearbeiding av forskningsregistre. Med utgangspunkt i en databehandlingskonsesjon etablerer disse seg som "forskningsarkiver". Registerne tenkes lagret både til bruk for forskeren selv ved en eventuell oppfølgingsundersøkelse og til bruk for andre forskere.

Dette kan være rasjonelt og omkostningsbesparende.

Datatilsynet har imidlertid erfaring for at personidentifiserbare forskningsregistre som ønskes lagret for eventuell senere bruk ved et slikt organ reiser spesielle personvernproblemer.

Forholdet til forskerens taushetsplikt er et særlig viktig eksempel. Hvor langt rekker samtykket fra den registrerte, eller et departements dispensasjon fra lovbestemt taushetsplikt, jfr. forvaltningslovenes § 13 d og legelovens § 36, annet ledd?

Den registrertes rett til å vite hvor opplysninger om ham eller henne finnes, hvem som har tilgang til dem og for hvilke formål de brukes, er et viktig moment i denne sammenheng. Er opplysningene innsamlet på grunnlag av samtykke, har registrerte også rett til å trekke seg når som helst.

Datatilsynet mener også at det er nødvendig med en avklaring av hvem som skal ta stilling til behovet for slike forskningsarkiv, hvem som bør kunne etablere disse og hvor mange Norge bør ha. Er det den enkelte forskningsinstitusjons eller -råds oppgave om det vil opprette arkivorganer innen sitt felt, eller er det en sak av så prinsipiell viktighet at beslutning om dette bør fattes på høyt politisk plan?

Datatilsynets styre besluttet i forbindelse med en konkret sønadssak i høst at et høringsnotat vedrørende problematikken skulle sendes til en rekke institusjoner, organisasjoner, departementer og til Datapolitisk råd.

5. ADRESSERINGS- OG DISTRIBUSJONSVIRKSOMHET

Etter personregisterlovens § 25 er det konsesjonsplikt for virksomhet som består i å selge eller på annen måte tilby adresser for grupper av personer for utsending av reklame og andre meddelelser til slike grupper. Slik virksomhet omfatter også adressemekling og markedsføring ved hjelp av telefon, såkalt telemarketing.

Ved årsskifte 1989/90 er det gitt 65 konsesjoner til slike virksomheter.

Datatilsynet mottar stadig nye søknader om konsesjon for adresseringsvirksomhet. Samtidig har en del konsesjoner blitt trukket tilbake i 1989 etter at gebyrkravet ble innført. Dette skyldes antagelig at det fantes en del "tomme" konsesjoner, konsesjoner man hadde for "sikkerhets skyld" eller konsesjoner man ikke lenger har behov for. Det er derfor grunn til å anta at dagens antall er mer reelt med hensyn til hvem som driver slik virksomhet.

Kravet om at alle adresserte sendinger skal være påført navn på kilde dersom det ikke benyttes egne registre for utsendelse, fungerer stort sett etter hensikten, som var å gjøre det enklere for mottakerne av adressert reklame å benytte seg av retten til å be seg slettet eller sperret i et register.

Dette kravet ble innført i 1987. Det kan imidlertid være grunn til å presisere kravet til hva kildehenvisningen

skal inneholde. Praksis her er varierende, men ikke alle kildehenvisninger er like informative.

En rett til å be om sperring av navn og adresse i et register slik at man bare mottar reklame fra registereier, ble også innført i 1987. Dette er for såvidt en regel som fungerer bra når den først blir brukt. En del blir imidlertid provosert av at man skal bruke tid og krefter på å avverge at registereier "selger" ens adresse til andre. Mer informasjon om reglene vil antagelig bedre situasjonen ved at man kan be om sperring på et tidlig tidspunkt, f. eks. ved etablering av nye kundeforhold. Det burde kunne vurderes å pålegge registereier en informasjonsplikt om bruk av registeret og adgang til sperring.

Datatilsynet mottar stadig svært mange henvendelser angående sletting og sperring. Sett i forhold til det store antall reklamesendinger som hver dag sendes ut, er antallet likevel beskjedent. Det benyttes standardbrev ved besvarelse av slike henvendelser, standard informasjonsbrev til publikum og standard slettekrav til registereier.

Datatilsynet har ikke mottatt mange klager vedrørende telefonmarkedsføring. Datatilsynet har satt vilkår for hvilke registre som kan brukes og stillet krav til gjennomføring av selve samtalen, deriblant krav om tydelig presentasjon av hvem som ringer og på hvis vegne man ringer.

Telefonmarkedsføring brukes i en viss utstrekning kombinert med adressert reklame (oppfølging). I noen tilfeller er etterfølgende telefonoppringninger rene markedsundersøkelser. Datatilsynet har i 1989 sett nærmere på denne sammenblandingen av markedsundersøkelser og markedsføring og vil i 1990 kontrollere denne virksomheten nærmere.

Datatilsynet har i ett tilfelle gitt konsesjon til et adresseringsbyrå for opprettelse av en "markedsbase" hvor denne sammenblandingen forekommer. Det er satt som vilkår at det ved samtalebegynnelse informeres om at innhentede opplysninger skal benyttes som grunnlag for utsendelse av adressert reklame.

Datatilsynet vil følge opp med kontroller og informasjon om dette til bransjen.

6. OPINIONS- OG MARKEDSUNDERSØKELSER

Virksomhet som består i å utføre opinions- eller markedsundersøkelser for andre, er konsesjonspliktig etter personregisterloven § 31.

Denne konsesjonsplikten eksisterer i tillegg til konsesjonsplikt etter personregisterloven § 9 for opprettelse av personregistre.

Datatilsynet har i løpet av 1989 gitt 3 virksomheter konsesjon etter personregisterloven § 31. Totalt er det gitt 29 slike konsesjoner.

På bakgrunn av at det er grunn til å tro at bestemmelsene som er knyttet til denne virksomheten ikke er godt nok kjent, signaliserte Datatilsynet i årsmelding for 1988 at det ville intensivere informasjon og kontrollvirksomheten i forhold til denne bransjen.

Man har imidlertid ikke vært istand til å følge opp intensjonene på området i 1989. Opinions- og markedsundersøkelsesvirksomheten er blitt litt lavere prioritert enn mening og ønske var.

7. KONTROLLVIRKSOMHET

På budsjettet for 1989 fikk Datatilsynet tre nye saksbehandlerstillinger til styrking av kontrollarbeidet. Høsten 1989 foretok Datatilsynet en evaluering av tidligere års kontrollarbeid. Denne intern-evaluering resulterte i at det ble laget nye rutiner for Datatilsynets kontroller.

I 1989 gjennomførte Datatilsynet et større antall kontroller. Noen av kontrollene var stedlige, mens andre skjedde gjennom brevlig henvendelse. Av gjennomførte kontroller kan bl.a. nevnes Norske Shell A/S og Kontakt-byrået Norge - Polen. I tillegg gjennomførte Tilsynet en kontroll av alle firma som hadde kjøpt adgangskontrollutstyr i 1988 - i alt 180 firma. Datatilsynet foretok også en kontroll av konsesjonspliktige registre i Prisdirektoratet.

Av kontroller som ble påbegynt i 1989 kan nevnes Statens Helseundersøkelser og et større antall forskningsprosjekter (ca. 200). Disse vil Tilsynet behandle i neste årsmelding.

Kontrollen av innkjøpte adgangskontrollanlegg var tidkrevende. Resultatet av undersøkelsen ble følgende:

51,5 %	er ikke konsesjonspliktig
28,5 %	har ikke søkt konsesjon men var konsesjonspliktig
17 %	har søkt og fått konsesjon
3 %	besvarte ikke Datatilsynets henvendelse

Datatilsynet antar at når 1 av 3 firma ikke har søkt konsesjon så beror dette på en kombinasjon av forskjellig årsaker. Enkelte kan bevisst ha unnlatt å søke konsesjon, men det mest nærliggende er likevel at mangelfull kunnskap hos firmaene var hovedårsaken. I sine svar til Tilsynet reiste da også flere av firmaene sterk kritikk mot leverandørene. For å hjelpe til med en bevisstgjøring på dette felt har Datatilsynet utarbeidet en egen informasjonspakke, som tilbys i det antall leverandørene måtte ønske.

Resultatet av denne kontrollen gjør det nødvendig for Datatilsynet å følge opp med nye kontroller i denne bransjen.

I forbindelse med konsesjonsbehandlingen av registeret til Kontaktbyrået Norge - Polen fant Datatilsynet det nødvendig å foreta en stedlig kontroll av byrået. På bakgrunn av kontrollrapporten fant Datatilsynet å kunne gi tillatelse til opprettelse av et personregister i forbindelse med virksomheten.

8. INFORMASJON OG FORHOLDET TIL PUBLIKUM

Datatilsynet gjennomførte i 1989 en informasjonskampanje i samarbeid med Statens Informasjonstjeneste. Kampanjen rettet seg både mot publikum og mot de som har plikter etter loven. Formålet var å skape interesse for å kontakte Datatilsynet med tanke på å få tilsendt brosjyrer. Datatilsynets 5 aktuelle brosjyrer er en om rettigheter og plikter etter personregisterloven, en om fødselsnummer og personvern, en om personvern i arbeidslivet, og en siste brosjyre om datasikkerhet.

En annonse med oppfordringen "SKJERP DEG !" ble rykket inn i aviser, fagtidsskrifter og ukeblader. Videre ble det produsert en kort videofilm knyttet til fødselsnummer som gjentatte ganger ble presentert i NRK. Det ble også etablert en "grønn linje" i Statens Informasjonstjenestes info-senter i en uke midt under kampanjen, slik at folk fra hele landet rimelig kunne skaffe seg informasjon og brosjyrer. Kampanjen må anses som vellykket idet den førte til flere tusen henvendelser om brosjyremateriell. Datatilsynets vurdering er at det er hensiktsmessig å sende informasjonsmaterieil til de som uttrykker ønske å få det. Mye av distribusjonen har i tillegg skjedd via skolevesenet til skoleklasser, og bibliotekene bidrar også til noe spredning. Brosjyrene har fått en positiv mottakelse.

Antall foredrag ligger på tilnærmet samme nivå som tidligere år, d.v.s. ca. 100.

På slutten av 1989 ble det avholdt et møte i Den Norske Dataforening der Datatilsynet etter 10 års virke skulle stilles under lupen. Møtet ga klart inntrykk av at man var

fornøyd med Datatilsynets virke i denne første ti-års periode.

Kontakten med media har vært like god som i tidligere år, og det sendes fortsatt ut kopi av postjournalen til de aviser som ønsker det. Informasjonsvirksomhet må anses for å være en vesentlig del av Datatilsynets virksomhet, og den er også en oppgave som følger av loven. Det viktigste for Datatilsynet er å styrke de holdningene loven bygger på og som fører til godt personvern.

9. DIVERSE SAKER

9.1. Internasjonalt samarbeid

Datatilsynet har også i 1989 deltatt i internasjonalt samarbeid. Det avholdes årlig nordisk og internasjonalt møte med tilsynsmyndigheter. I tillegg har det vært arrangement i internasjonalt datasikkerhetssamarbeid, Europarådet og OECD. Medarbeidere fra Datatilsynet deltok også på seminar i København spesielt viet kredittoppløsningsproblemstillinger.

9.1.1. Nordisk samarbeid

Det nordiske tilsynsmøte ble holdt i København i mai 1989. Der ble gitt orientering om status i de enkelte nordiske land og lovendringer som var forventet. Av temaene kan nevnes integritetsbeskyttelse og ny teknologi, som f.eks. bomstasjoner, betalings-tv, telefonregistrering og telefaks, og videre spørsmål om hvordan henvendelse til deltakere i forskningsprosjekter bør skje, sikkerhetsregler for PC-anvendelse, rettslige informasjonssystemer og pressens informasjonsregistre, registrering av fingeravtrykk og psykoseregistersaken i Norge. Det ble samtidig tatt avskjed med Helge Seip som leder for det norske Datatilsynet og Mats Børjesson som leder for den svenske Datainspektionen. Neste møte blir holdt i Fredrikstad i juni 1990.

9.1.2. Samarbeid med tilsynsmyndigheter utenfor Norden

Det årlige Datatilsynsmøte ble holdt i Berlin i august 1989. For første gang deltok også en representant for Øst-Europa i møtet idet Ungarn var representert med en som kommer fra det statistiske sentralbyrået der og som kunne fremlegge utkast til personvernlovgivning. Ungarn forventes å tiltre Europarådskonvensjon om persondatabeskyttelse. Av temaene kan nevnes en presentasjon av ny lovgivning i Irland, Australia og Nederland, arbeid i Europarådssammenheng og EF-sammenheng, OECD's oversiktsarbeid som har kartlagt at nå finnes lovgivning i 16 av de 24 medlemslandene og at man arbeider med en utredning om nettverkssikkerhet. Videre ble man orientert om den franske og den norske folketellingen 1990 og man deltok også i en diskusjon knyttet til et felles politisystem innen EF-landene. Det ble videre vedtatt flere resolusjoner, se norsk sammendrag, vedlegg 3. Viktig

her er bl.a. et krav om at man skal kunne ha anonyme betalingsmuligheter ved bruk av visse elektroniske tjenester som f.eks. betalings-tv, men også bompengestasjoner. Siste del av konferansen var knyttet sammen med en telekommunikasjonskonferanse som pågikk i Berlin.

9.1.3. OECD

Helge Seip, som fratrådte som direktør i Datatilsynet 31.juli 1989, deltar fortsatt i OECD-samarbeidet. Blant viktige saker i 1989 har vært arbeid med nettverksikkerhet og spørsmål om hvordan ulike land tilpasser ny teknologi til arbeidsliv og offentlig administrasjon.

9.1.4. Europarådet

Kontorsjef Eirik Djønne har deltatt i en arbeidsgruppe som i 1989 særlig så på spørsmål knyttet til nye teletjenester og personvern. Denne gruppen fortsetter sitt arbeid i 1990.

9.2 Datatilsynets høringsuttalelser

9.2.1 Datatilsynets hørings svar til NOU:1989:6 databaser til distriktene

Datatilsynet avga uttalelse til utredning om etablering av databaser i distriktene. Utfra personvern hensyn bør følsom personidentifiserbar i utgangspunktet lagres lokalt, så nær kilden som mulig. D.v.s. at f. eks. pasientopplysninger bør ligge hos lege, sykehus o.l. og politiets opplysninger om personer bør lagres ved det lokale politikammer. Man unngår dermed spredning av opplysninger, minker risikoen for uriktige registreringer og de registrerte vil føle seg tryggere, når de vet at opplysningene om dem lagres ved det organ eller den etat som de naturlig hører under.

Synspunktet innebærer at store mengder informasjon vil ligge lagret ved lokale eller regionale forvaltnings- og serviceorganer.

Dette prinsipp krysses av informasjonssamfunnets behov og ønsker om å utnytte de muligheter for effektivisering m.m. som informasjons-teknologien åpner for, bl.a. ved at store informasjonsmengder samles i sentrale databaser.

Opprettelse av databaser kan ha stor nytteverdi, dersom vedtak om opprettelsen baserer seg på en grundig behovsanalyse. Datatilsynet understrekte viktigheten av at de personer/organer som har ansvaret for etablering av personrelaterte databaser, på forhånd sørger for at juridiske spørsmål som forholdet til personregisterloven og gjeldende taushetspliktregler er brakt i orden. Dette er spesielt viktig i tilfelle, hvor det tenkes etablert samarbeid over institusjons- og sektorgrenser.

9.2.2 Forskrift til den nye utlendingsloven

I utkast til forskrifter til utlendingsloven hadde Datatilsynet bl.a. anmerkninger til utkastets § 135, som omhandler meldeplikt til politiet for personer som gir utlendinger natteløst. I Datatilsynets uttalelse heter det:

"Selv om ovennevnte bestemmelse er gjeldende rett, og for så vidt har lang tradisjon, er dette i seg selv ikke noe argument for dens fortsatte eksistens. Datatilsynet antar at bestemmelsen er kommet til i tider hvor holdningene til norsk sikkerhets- og beredskapspolitikk var av en noe annen karakter enn i dag.

Det er forståelse for at det i dag eksisterer ordninger med innrapportering av utenlandske borgere som oppholder seg på overnattingssteder (§ 134). Når § 135 desuten pålegger enhver borger i Troms og Finnmark en meldeplikt for innlosjering av utlending er dette å gå for langt. Det må reises spørsmål om hvordan meldepikten håndheves og hvilken hensikt den skal ha.

Datatilsynet kan ikke se noe argument for å oppretteholde en slik ordning, og vi ber derfor om at bestemmelsen utgår i sin helhet."

Saken fikk en del publisitet; og det kom signaler i media om at Justisdepartementet ville vurdere å endre bestemmelsen.

Etter å ha blitt gjort oppmerksom på forskriftenes § 136, hvor det er forutsatt at flyselskapene i forbindelse med avreise og ankomst skal utlevere komplette passasjerlister til politiet, fant Datatilsynet det nødvendig å supplere vår tidligere uttalelse.

I Tilsynets uttalelse heter det bl.a.:

"Datatilsynet gjør oppmerksom på at tidligere praksis har tatt utgangspunkt i at denne type opplysninger skal kunne gis politi og tollmyndigheter så framt dette skjer etter anmodning fra angjeldende myndigheter og med hjemmel i lov. En bestemmelse som krever at selskapene uoppfordret skal gi passasjerlistene til politi er betenkelig personvernmessig da politiet blir sittende med en betydelig overskuddsinformasjon. Selv om tollmyndighetene i dag har slik hjemmel, har Datatilsynet anmodet om, og fått aksept for, at hjemmelen brukes når det er behov for opplysninger."

Samme problemstilling er også berørt av Luftfartsmyndig-

hetene i deres uttalelse.

9.2.3 Forskrifter/reviderte forskrifter for grunnskolen

Datatilsynet har i to omganger gitt høringsuttalelse i forbindelse med utarbeidelse av nye forskrifter for grunnskolen, heri innbefattet pedagogisk/psykologisk tjeneste.

Tilsynets kommentarer knyttet seg til ulike forhold som spesialundervisning, skolestyrets tilsyn med de sosialpedagogiske tiltak og organets avgjørelse av overføring til spesialklasser, behovet for at opplysninger fra saker som har vært til behandling etter lov om barnevern skal medfølge søknad om opptak til den enkelte skole, og tilsynsutvalgenes adgang til skolenes elevregistre. Videre ble forholdet mellom skolen og pedagogisk/psykologisk tjeneste berørt, både når det gjelder registeransvar og utlevering av opplysninger.

Når det gjelder forskriftenes bestemmelser om arbeidsmiljøet frarådet Datatilsynet meget sterkt at rektor fører egen protokoll over spesielt vanskelige elevers oppførsel. Slike opplysninger bør fremdelse føres i den manuelle elevmappen for den enkelte elev.

Forskriftene § 4.3 har bestemmelser om klassesdeling etter målform. Forslaget til ny forskrift har bestemmelser om at

"Foreldre som vil vite om det er grunnlag for klassesdeling etter reglane om målform i gsl. § 40 nr. 6 første ledd kan krevje å få ei liste over alle barn i årskullet som skal ta til eller som går på den same skulen.

Dersom leiinga ved skulen meiner at det truleg er grunnlaget for slik klassesdeling på det første klassesteget kommande skuleår, skal heimane til alle barna i dette årskullet uoppfordra få lista tilsendt".

Datatilsynet ga følgende kommentar til bestemmelsen;

Datatilsynet har i sin praksis og kontakt med skolene opplevd et stadig sterkere press når det gjelder å få tilgang til elevlister/klasselister til ulike formål. Datatilsynet har således vaktet strengt på bruk av elevlister/klasselister til andre formål enn det de opprinnelig er satt til å tjene.

Nye forskrifter til grunnskolen gir nå en meget videre anledning til å utlevere og også kreve elevlister/klasse-
lister enn hva som tidligere har vært praktisert. Vi noterer oss at formålet er å tilfredstille behovet for markedsføring av bokmål eller nynorsk som målform i skolen. Vi finner det imidlertid uheldig at dette spørsmålet medfører en spredning av elevopplysninger på en måte som hittil ikke har vært mulig.

Det bør stilles spørsmål ved behovet for at klasselister for årskull skal utsendes på denne måten. Vi føler grunn til å minne om at det her legges opp til en bruk av elevregistret som kan sies å gå ut over det formål det opprinnelig var satt til å tjene.

9.2.4 Nasjonalt betalingssystem - forprosjekt

Datatilsynet har vurdert et forprosjekt vedrørende en mulig etablering av et enhetlig nasjonalt betalingssystem som samtidig vil kunne omfatte, og nyttes, til adgangskontroll - samt til tilgangskontroll til varer og tjenester.

Rapporten om forprosjektet berører flere prosjektområder, i tillegg til betalingssystemer, hvor fremtidsrettet bruk av informasjonsteknologi anses særlig interessant, herunder

- bilkomponenter
- navigasjon, digitale kart, kjørehjelp for bilførere
- vedlikehold, overvåking, informasjon
- transport- og trafikkeffektivisering

Rapporten er svært omfattende, og Datatilsynets redegjørelse til planleggerne var et foreløpig bidrag til å klargjøre Datatilsynets rolle på enkelte av de områder som berøres.

Hoveddelen av vårt svar følger nedenfor;

Bruksområdet for et nasjonalt betalingssystem (system som kunden kan benytte over hele landet) oppgis å være

- kollektivtrafikk
- bomstasjoner
- ferger
- parkering
- bensin
- veiavgift
- telefonautomat
- kommunale tjenester og tilsvarende tjenester innen privat sektor.

hvor samordning av betaling og adgang til varer og tjenester er målet.

Datatilsynet har allerede utarbeidet særskilte konsesjoner til enkeltstående foretak på enkelte av bruksområder som nevnes i prosjektet, herunder

- bomstasjoner (Køfri)
- adgangskontrollsystemer
- bruk av betalingskort i telefonautomat.
- teledebitering

Dessuten skjer bruk av minibankkort etter utarbeidete

retningslinjer i forskriftene til personregisterloven.

Når det gjelder opprettelse av elektroniske registre til bruk for parkering i private garasjeanlegg, har styret i Datatilsynet tidligere nektet slik registrering. Et vedtak som forøvrig ble stadfestet av Justisdepartementet.

Viktig i denne forbindelse er en resolusjon som The International Conference of Data Protection Commissioners avga i Berlin. Resolusjonen har tilslutning også fra Datatilsynet. Den engelske teksten lyder bl.a. som følger:

"The present national and international development of telecommunications is characterized by the introduction of Integrated Services Digital Networks (ISDNs). They provide multiple services.

Anonymous payment procedures should be established for certain telecommunications services (telephone, cable-TV with feedback channel, data transfer services, motorway toll etc). Despite billing problems, the multi-purpose character of the networks makes it necessary for them to be provided with the technical potential for anonymous access".

Dette er etter Datatilsynets mening forhold som må trekkes inn i vurderingene når det gjelder opprettelsen av et vidtfavnende nasjonalt betalingssystem.

9.2.5 Nye tinglysningsforskrifter

I forbindelse med etablering av Tinglysningsdata (grunnboken på EDB) og en kopidatabase av Løsøreregisteret på Statens Datasentral laget Justisdepartementet et utkast til forskrifter for embeter som bruker EDB.

Datatilsynet har også vært inne med kommentarer på det forberedende trinn av arbeidet. Det vises her til årsmeldingens pkt. 3.

I denne omgang knyttet Datatilsynet sine merknader til forskriftenes § 23, om den registrertes rett til innsyn. Det var foreslått en ordning hvor innsynsrett i databasen skal gebyrlegges. Datatilsynet uttalte bl.a.:

"Datatilsynet finner at en slik ordning vil være med på å uthule prinsippet om at innsynsrett skal effektueres kostnadsfritt. I særlig grad gjelder dette i forhold til Løsøreregisteret, hvor Tilsynet gjennom kontroll har påvist til dels dårlig kvalitet på opplysningene.

Datatilsynet har forståelse for Departementets syn om å gebyrlegge innsynsretten i grunnbokdatabasene, da man ellers lett kunne skaffet seg gratis "panteattest". Men gebyret bør ikke legges på samme

nivå som hva en panteattest koster.

Datatilsynet finner derfor å ville tilrå Departementet ikke å gebyrlegge utskrifter som gis i forbindelse med krav om innsyn i Løsøreregisteret. Tilsynet er på prinsipielt grunnlag av den oppfatning at dette heller ikke bør skje ved krav om innsyn i grunnbokdatabasene. For grunnboken kan det imidlertid aksepteres at det tas et noe mindre beløp i gebyr. Hvis dette blir løsningen vil Datatilsynet tilrå at beløpet settes til 1/3 av hva en formell panteattest koster.

9.2.6 Uttalelse til utkast til rekommandasjon angående Prenatal Genetic Screening, Prenatal Genetic Diagnoses and associated genetic counselling.

Datatilsynet vil kommenterte to forhold i forbindelse med dette aktuelle område innen biomedisinen.

Informert samtykke

En grunnleggende forutsetning for prenatal screening og prenatal genetisk diagnose må være at kvinnen har gitt sitt informerte samtykke, før undersøkelsen foretas. Informasjonen skal formidles i en form som sikre at kvinnen har forstått den.

Kvinnen bør også informeres om lagringen av de opplysninger som undersøkelsen frembringer. Orientering om fremtidig bruk av opplysningene til bl.a. forskningsformål bør inngå som en del av informasjonen.

En persons rett til å vite hvem som har opplysninger om en og hva opplysningene skal brukes til, er grunnleggende i personvernlovgivningen. Som en konsekvens av dette, følger prinsippet om at et register opprettet til et formål ikke skal benyttes til andre formål.

Innsynsretten.

Innsyn i registre som omfatter genetiske dat reiser spesielle problemer: a) Faren for press fra 3.person på registrerte til å be om innsyn, som kan reduseres ved å unngå skriftlig svar ved begjæring om innsyn. b) Spørsmål om informasjon til og innsynsrett for slektninger (bipersoner) som blir registrert i kvinnens (hovedpersonens) journal og evnetuelt senere registreres i veilednings- og forskningsregistre.

9.2.7 "FN guidelines"

FN har engasjert seg i edb og bruk av personopplysninger og har latt utarbeide et utkast til "Guidelines for the regulation of computerized personal data files". Datatilsynet ble av Utenriksdepartementet bedt om å uttale seg om regelverket i forhold til eksisterende norske regler

Datatilsynet understreket det sterke behovet for internasjonale regler i en tid da datatrafikken over landegrensene ("transborder dataflow") er økende.

Flere av de foreslåtte regler er overensstemmende med norske regler. Således kreves det at registrerte personer kan utøve rettigheter i forhold til de registrerte opplysninger. Man skal ha innsynsrett, opplysningene skal være korrekte, følsomme opplysninger skal bare registreres når det er behov for det mv. I tillegg krever retningslinjene at informasjon skal være sikret, både ut fra sårbarhets- og personvern betraktninger.

FN er også opptatt av historien. Data bør som hovedregel ikke slettes dersom de trygt kan overlates et arkivverk. Datatilsynet er enig i dette, forutsatt at man innfører rutiner som hindrer administrativ gjenbruk av data som er forutsatt slettet/makulert.

Utkastet tar også for seg problemet som oppstår når internasjonale organisasjoner (Amnesty International, Interpol m.fl.) registrerer følsomme opplysninger. Forslaget innebærer at FN skal være et internasjonalt ombud i slike saker.

Datatilsynet uttrykker tilfredshet med at FN ønsker å lage "guidelines" og peker på at vurderingen av å tillatelse til overføring over landegrensene vil kunne lettes når man kan ta i betraktning at mottakerlandet har ratifisert retningslinjene.

9.3 Innsynsrett

Etter personregisterloven § 7 har alle rett til å få opplyst hvilke opplysninger om dem selv som lagres eller bearbeides ved hjelp av EDB, unntatt er opplysninger som bare brukes til statistikk, forskning eller generell planlegging. Når det gjelder personregistre i organ for stat eller kommune gjelder innsynsretten også for manuelle registre/arkiver. Denne retten er i forskriften til personregisterloven utvidet til å gjelde alle manuelle lønnstaker/personalregistre.

Skal man dømme etter antall henvendelser til Datatilsynet blir innsynsretten lite brukt. Datatilsynet har hatt ca. 15 henvendelser om innsynsrett i 1989. Antall telefonhenvendelser har heller ikke vært høyt.

De fleste henvendelsene har vært anmodninger om hjelp til å få innsyn i sykejournaler og sosialrapporter. Det har også vært en overvekt av slike henvendelser i tidligere år. Dette er stort sett saker hvor den registrerte i første omgang har anmodet om innsyn selv. Mye tyder på at ansatte i helse- og sosialsektor er usikre på hva som omfattes av innsynsretten.

Andre henvendelser om innsyn har vært av mer generell art.

Tidligere undersøkelser har vist at folks kjennskap til og bruk av innsynsretten er begrenset. Det er liten grunn til å anta at dette har endret seg.

Datatilsynets ansatte får et visst innblikk i dette i forbindelse med foredragsvirksomhet. Totalinntrykket er at innsynsretten er svært lite brukt.

Datatilsynet har i 1989 gitt ut en brosjyre om rettigheter etter personregisterloven, hvor det bl.a. informeres om innsynsretten.

Det kan være grunn til fortsatt prioritering av informasjon på dette området. Ved siden av informasjon til publikum bør det vurderes å gå ut med informasjon til offentlige myndigheter/kontorer slik at publikum i større grad blir møtt av informerte ansatte. Utplassering av brosjyrer på offentlige kontorer kan være et ledd i dette.

9.4 Sikring av personopplysninger

9.4.1 Arbeide med sikringsregler

Også i 1989 har Datatilsynet avsatt mange månedsverk til arbeidet med sikringsregler. Det utkast som en arbeidsgruppe fremla 11.5.87 søkes gjort mer fullstendig og generelt, slik at det kan egne seg som forskrift. Samtidig er det et mål å forenkle det foreliggende utkast. Det er særlig reglene som skal sørge for tilstrekkelig sikker tilgangskontroll til opplysninger i datamaskiner og nettverk, som må forbedres.

Det pågår nå en diskusjon av selve den reguleringsmåte som en sikringsforskrift skal bygge på. Det foreliggende utkast bygger på at de EDB-produkter som skal ha sikkerhetsfunksjon i forhold til et register, vurderes i hht krav i utkastet. Etter utkastet skal Datatilsynet gjøre dette.

I utkastet stilles videre krav rettet mot et antall typer moduler i EDB-systemer som har betydning for EDB-sikkerheten.

Nato's EDB-sikkerhetskriterier retter generelle krav til en løsning. Modulrettede krav stilles ved evaluering av sikkerhet i en løsning. Det foreligger et forslag om å utforme løsningsorienterte regler for personvernet, samt helt å unnlate å spesifisere krav mot moduler i løsninga.

Datatilsynet har ikke tatt stilling til om en skal anbefale en endring av den reguleringsmåte som ligger som en forutsetning under utkastet fra 5.11.87.

9.4.2 Samordning av krav til sikringstiltak

Datatilsynet tok i 1988 initiativ til å drøfte muligheten for å utforme et norsk kravsett for EDB-sikkerhetstiltak.

Datatilsynet tenker seg at slike krav kan refereres av myndigheter og andre som vil stille krav til EDB-sikkerhet.

Det ble avholdt et møte i mai 1989 med representanter fra Forsvarsdepartementet, Justisdepartementet, Forbruker- og administrasjonsdepartementet, Statsministerens kontor, Forsvarets Overkommando/ Sikkerhetsstaben, Næringslivets Sikkerhetsråd og Datatilsynet for å drøfte hvorvidt det kunne være hensiktsmessig å formulere felles krav til EDB-sikkerhet. En interimsgruppe ble etablert. Denne var positiv til dette forslaget. Det ble utformet et utkast til et mandat for en arbeidsgruppe som skulle få i oppgave å utforme ulike omforente sikkerhetskrav.

Datatilsynet synes det er hensiktsmessig med egne regler for datasikkerhet for personregistre. Det virker likeledes hensiktsmessig at det i disse regler vises til generelle norske krav til EDB-sikkerhetstiltak.

Ennå 1.3.90 er ingen arbeidsgruppe nedsatt, men det ventes å skje i nærmeste framtid.

9.4.3 Internasjonale datasikkerhetsregler, evalueringstjenester, m.m.

Datatilsynet er nylig blitt kjent med at det er utformet sivile sikkerhetskriterier for informasjonsteknologi (IT) i Vest-Tyskland. Forsvaret i Vest-Tyskland evaluerer produkter i hht kriteriene.

Industridepartementet i England arbeider med forslag til en evalueringstjeneste spesielt rettet mot å løse industriens EDB-sikkerhetsbehov.

Det arbeides også med sivile EDB-sikkerhetsregler i Nederland. Det er videre i gang et harmoniseringsarbeid med utgangspunkt i regler fra disse land.

Etter det Datatilsynet er kjent med er det imidlertid ennå ikke utformet generelle, detaljerte datasikkerhetsregler med utgangspunkt i personvern hensynet.

Datatilsynet anser det å være av stor betydning å ha nær kontakt med de miljøer som arbeider med generelle IT-sikkerhetskriterier i Europa.

9.4.4 Informasjon

Datatilsynet utga i 1989 en brosjyre om datasikkerhet. Den er også egnet som introduksjon til Datatilsynets retningslinjer.

Datatilsynet har en stor pågang av registeransvarlige som ønsker råd angående sikring av registre. En vesentlig del av disse henvendelser er telefoniske.

9.4.5 Kontroller

DT foretok få kontroller av datasikkerhet i 1989.

Pga økende omfang av datakommunikasjon, bruk av PC-er og arbeidsstasjoner øker personvern-risikoene forbundet med føring av registre. Som en følge av spredning av datakraft får flere personer ansvar for datasikkerhet. Behovet for opplæring og holdningsdanning vedrørende datasikkerhet vokser tilsvarende.

Det er viktig at det blir satt sikkerhets- og kontrollmål for eksempelvis tilgangskontroll, adgangskontroll, kvalitetskontroll og at det fins mekanismer og rutiner som bidrar til å realisere det ønskede kontrollnivå.

Videre er det nå nødvendig at store organisasjoner i økende grad etablerer interne datatilsyn for å se til at personvernet følges opp i organisasjonen. Når datakraft spres, spres også hjelpemiddel for å føre personregistre som faller inn under personregisterloven. Disse interne datatilsyn må spre kunnskap om personregisterlov og personvern, føre fortegnelse over organisasjoners registre og de ansvarlige for disse.

10 ADMINISTRASJON

10.1 Budsjett/bevilgninger

Datatilsynet hadde i 1989 god dekning for utgiftene. Dette hadde sammenheng med at det i budsjettet for 1989 ble vedtatt å styrke budsjettet med 1,2 mil. kr. for å kunne øke innsatsen i kontrollvirksomheten. Stortinget vedtok opprettelse av tre nye stillinger, og sen besettelse av disse stillingene p.g.a. problemer med normering førte til at lønnsmidler kunne overføres til 1990. Gebyrordningen som ble etablert i forbindelse med styrkingen av budsjettet innebar at statskassen mottok tilsammen 2,4 mil. kr. I 1990 forventes dette beløpet å bli vesentlig redusert fordi Datatilsynet har fritatt regnskapsbyråer fra konsesjonsplikten.

10. 2 Personale/stillinger

De tre nye stillingshjemlene ble anvendt til to juridiske saksbehandlerstillinger og en EDB-stilling. Den ene juriststillingen ble anvendt til å gjennomgå vår kontrollvirksomhet i løpet av de første 10 årene, vurdere rutinene og komme med forslag til hvordan kontrollarbeidet skulle føres videre. Stillingen er nå tillagt ansvar for koordinering av kontrollvirksomheten. Datatilsynet har ikke fått full effekt av de tre nye stillingene i 1989

dels på grunn av sen besettelse, som nevnt ovenfor, og dels på grunn av sykefravær. Full effekt forventes å bli oppnådd i 1990.

10.3 Administrative rutiner/anskaffelser.

Det ble anskaffet noe ny EDB-utrustning. Dette dels for å kunne prøve ut ny programvare og dels for å gi de ansatte innsikt i PC-anvendelse. En fortsatt overføring av ansvar til den enkelte saksbehandler og godt samspill mellom saksbehandlere og administrasjonsgruppe har ført til ytterligere effektivitetsforbedringer og en bedre restansesituasjon.

En gjennomført endring i ansvarsområdene fra 1.1.90 ventes å redusere stress og øke teknikken i styring av ressursene.

11. ARBEIDSPLANER FOR 1990

Det er fortsatt sterk vekst i såvel inn- som utgående saker. Det er utarbeidet en egen kontrollplan for 1990, og nettopp kontrollarbeidet vil bli viet større oppmerksomhet og mer ressurser. Arbeidet med å finne fram til egnet regulering av datasikkerhet vil fortsette, såvel internt i Datatilsynet som i samarbeid med andre instanser med ansvar for datasikkerhet.

Det er under utarbeidelse en virksomhetsplan som vil fastsette målene for den fremtidige virksomhet. Første gevinst av dette vil antagelig oppnås i 1991.

DATATILSYNET

KONSESJON

Saksnr.: 88/552-20

MB/TF

3.10.89

I medhold av Lov om personregistre m.m. av 9.6.78 nr. 48 § 9, jfr. Kgl. res. av 21.12.1979 pkt. 1 gis familierådgivningskontoret samtykke (konsesjon) til å føre personregister.

Dersom virksomheten eller føringen av registeret opphører, skal Datatilsynet gis melding om dette, se konsesjonens pkt. 4.4 og pkt. 5.

Konsesjonen gjelder for: KLIENTREGISTER/JOURNALARKIV VED OFFENTLIG GODKJENTE FAMILIEVERNKTORER/-FAMILIERÅDGIVNINGSKONTORER.

Datatilsynet har fastsatt følgende vilkår for samtykket. Vilkårene skal gjøres kjent for personell som behandler personopplysninger for registreier. (Registereier er lik det enkelte familierådgivningskontor.)

1 REGISTERANSVARLIG (personregisterloven § 11 siste ledd)

Ansvarlig for registeret er daglig leder ved det enkelte familievernkontor.

Registeransvarlig plikter å sørge for at bestemmelsene i personregisterloven med forskrifter og denne konsesjon blir fulgt.

2 REGISTERETS OMFANG/REGISTRERINGSMEDIUM

Registeret omfatter klienter ved familievernkontoret og kan føres både manuelt og ved hjelp av EDB.

3 REGLER ETTER PERSONREGISTERLOVEN § 11 FØRSTE LEDD

3.1 Registerets innhold

Registeret kan bare inneholde følgende typer opplysninger:

FELLESOPPLYSNINGER FOR SAKEN:

- dato for opprettelse/avslutning
- saksbehandlers navn
- registreringsdato
- journalnummer

- familiens bostedskommune
- tidligere kontakt med kontoret
- henvisende instans/anbefalt av
- Evt. kontakt med andre kontorer siste halvår
- oppgitt årsak til kontakt med kontoret

KLIENTOPPLYSNINGER:

Indekspersonen

- persongruppe/indeksperson; hvem som henvender seg til kontoret
- navn
- fødselsdato
- kjønn
- adresse
- telefon
- sivilstand ved opprettelse av saken
- sivilstands varighet
- sivilstand ved avslutning av saken
- yrke
- sosioøkonomisk gruppe
- deltatt i behandlingssamtaler?

Andre personer i indekspersonens husholdning

- persongruppe
- navn
- fødselsdato
- kjønn
- adresse
- telefon
- Deltatt i behandlingssamtaler?

Ansatte i øvrig hjelpeapparat som har deltatt i behandlingssamtaler

- instans

JOURNALFØRING/FELLESOPPLYSNINGER

- opplysninger om behandlingstiltak; type, varighet m.m.
- saksopplysninger:problemtyper; herunder eventuelle spesielle problemer/høyrisikotilstander som evt. fysisk mishandling, seksuelt misbruk av barn, voldtekt, alvorlig spiseproblem, selvmord, selvmordsforsøk, HIV-smittet eller påvist AIDS, alvorlig somatisk sykdom eller skade, annen livstruende tilstand.
- opplysninger om saksbehandlingen
- navn på eventuelle samarbeidsinstanser
- opplysninger om sakens avslutning

Det må vises varsomhet med registrering av personopplysninger som nevnt i personregisterlovens § 6, 2. ledd.

Det presiseres at det bare er relevante og nødvendige opplysninger som skal registreres i tilknytning til den enkelte sak, jfr. personregisterlovens § 6.

3.2 Hva registeret kan brukes til/formålet med registreringen

Registeret kan bare nyttes i forbindelse med kontorets saksbehandling i forbindelse med familierådgivning. I tillegg kan opplysningene nyttes til planlegging og utarbeidelse av statistikk. Det statistiske materiale skal ikke inneholde opplysninger som direkte eller indirekte kan tilbakeføres til enkeltpersoner.

Dersom registeret skal nyttes utover dette, må den registeransvarlige innhente ny tillatelse fra Datatilsynet.

Om andres bruk av personopplysninger fra registeret, se konsesjonens punkt 4.3.

4 VILKÅR ETTER PERSONREGISTERLOVEN § 11 ANNET LEDD

4.1 Innsamling/kontroll

Opplysningene i registeret kan bare innhentes fra den registrerte selv, eller etter dennes samtykke. Opplysninger om andre kan registreres dersom det er nødvendig utifra forhold som har betydning for saken. Det er en forutsetning at de er klar over at de blir registrert.

4.2 Samkjøring (kobling)

Registeret må ikke samkjøres (kobles) med andre personregistre, uten når dette har hjemmel i formell lov eller vedtak etter lov om personregistre, kfr. konsesjonens pkt. 4.3 nr. 2.

4.3 Utlevering av opplysninger fra registeret

Utlevering av personopplysninger er ikke tillatt uten i følgende tilfeller:

1. Når den person opplysningene gjelder har gitt skriftlig samtykke.
2. Aidentifiserte statistikk-skjema for offentlig godkjente familievernkontorer kan utleveres til kontorenes organisasjoner for videre bearbeidning av materialet. Statistikk-skjemaene skal makuleres etter bearbeidelse.
3. For øvrig kan utlevering skje når lovbestemt taushetsplikt ikke er til hinder for dette og mottakeren

med hjemmel i lov eller forskrifter gitt med hjemmel i lov, kan kreve opplysningene utlevert.

4.4 Sletting av opplysninger

Den registeransvarlige skal slette/anonymisere opplysninger som ikke lenger har betydning. Opplysningene skal senest slettes 5 år etter at siste kontakt med klientene er avsluttet.

Dersom virksomheten eller føringen av registeret opphører, kan Datatilsynet kreve at opplysningene slettes eller makuleres.

Når saken må anses for avsluttet skal opplysninger i EDB-delen av registeret tas ut på papir og arkiveres manuelt ved utgangen av hvert kalenderår. Registeransvarlig har et særlig ansvar for å påse at kun relevante og nødvendige opplysninger blir lagret manuelt. Overføring av saksbehandlers eventuelle personlige notater eller bemerkninger skal særskilt undergis slik vurdering.

Den registeransvarlige skal av eget tiltak rette, slette eller supplere opplysninger som er uriktige eller ufullstendige, dersom feilen eller mangelen har betydning for den registrerte, jfr. personregisterlovens § 8.

4.5 Adgang til registeret - sikring

Bare ansatte ved det enkelte kontor som har behov for opplysningene i sitt arbeid, skal ha tilgang til opplysningene.

Den enkelte saksbehandler skal kun ha tilgang til opplysninger om egne klienter.

Den registeransvarlige må sørge for slik sikring av de registrerte opplysninger som hindrer at noen får tilgang uten å ha rett eller krav på opplysningene.

Dersom det nyttes EDB skal det enkelte kontor ha sin egen maskin uten mulighet for tilkobling til fellesanlegg eller lagring og behandling i nettverk med andre EDB-anlegg.

Lagringsmedium skal oppbevares i låst stålskap eller skap av tilsvarende styrke. Krav til sikring er for tiden under utredning og en vil eventuelt komme tilbake til dette.

4.6 Taushetsplikt

Personell som nevnt i punktet foran skal undertegne særskilt taushetserklæring. Erklæringen skal oppbevares av den registeransvarlige.

4.7 Straff

Brudd på Lov om personregistre av 9.6.1978 nr. 48 og forskrifter gitt i medhold av dette og betingelser satt i denne konsesjon straffes med bøter eller fengsel i inntil 1 år eller begge deler, jfr. personregisterloven § 38.

4.8 Innsynsretten etter personregisterloven § 7

Innsynsrett etter personregisterloven § 7 gjelder for dette registeret.

Rett til innsyn etter personregisterloven § 7 første og annet ledd gjelder bare den opplysningene direkte angår. Svar på slik henvendelse skal gis snarest mulig og senest innen 1 måned. Den registeransvarlige må påse at det ikke gis opplysninger om andre enn den som henvender seg.

5 FORBEHOLD OM ENDRINGER I KONSESJONSVILKÅRENE

Datatilsynet tar forbehold om å trekke konsesjonen tilbake, eller gi nye og endrete vilkår når dette finnes nødvendig ut fra personvern hensyn.

Med hilsen

Eirik Djonne (e.f.)
kontorsjef

Mette Brødengen

Vedlegg: Taushetserklæring

DATATILSYNET

KONSESJON

Saksnr.: 88/1641-2

TSA/-

1.2.90

I medhold av Lov om personregistre m.m. av 9.6.78 nr. 48 § 9, jfr. Kgl. res. av 21.12.1979 pkt. 1 gis

(den enkelte tannlege etter søknad)

samtykke (konsesjon) til å føre personregister.

Dersom virksomheten eller føringen av registeret opphører, skal Datatilsynet gis melding om dette, se konsesjonens pkt. 4.4 og pkt. 5.

Konsesjonen gjelder for: PASIENTREGISTER - TANNLEGE

Datatilsynet har fastsatt følgende vilkår for samtykket. Vilklårene skal gjøres kjent for personell som behandler personopplysninger for registreier.

- 1 REGISTERANSVARLIG (personregisterloven § 11 siste ledd)

Ansvarlig for registeret er ....

Registeransvarlig plikter å sørge for at bestemmelsene i personregisterloven med forskrifter og denne konsesjon blir fulgt.

- 2 REGISTERETS OMFANG/REGISTRERINGSMEDIUM

Registeret omfatter tannlegens pasienter og føres ved hjelp av EDB.

- 3 REGLER ETTER PERSONREGISTERLOVEN § 11 FØRSTE LEDD

3.1 Registerets innhold

Registeret kan bare inneholde følgende typer opplysninger:

- navn
- adresse
- fødselsnummer
- telefonnumre
- intervall for inkalling
- opplysninger nødvendig for økonomi/regnskap

- behandlingshistorikk
- sykehistorie av betydning for tannlegens arbeid
- tannlegens arbeid
- tannlegens egen kode for registrering av følgende sykdommer:
  - . hiv/aids
  - . Hepatitt
  - . psykiske lidelser

Fødselsnummer skal ikke nyttes utenpå postsendinger.

3.2 Hva registeret kan brukes til/formålet med registreringen

Registeret kan bare nyttes til pasientadministrasjon.

Dersom registeret skal nyttes utover dette, må den registeransvarlige innhente ny tillatelse fra Datatilsynet.

Om andres bruk av personopplysninger fra registeret, se konsesjonens punkt 4.3.

4 VILKÅR ETTER PERSONREGISTERLOVEN § 11 ANNET LEDD

4.1 Innsamling/kontroll

Opplysningene i registeret kan bare innhentes fra den registrerte selv.

4.2 Samkjøring (kobling)

Registeret må ikke samkjøres (kobles) med andre personregistre.

4.3 Utlevering av opplysninger fra registeret

Utlevering av personopplysninger er ikke tillatt uten i følgende tilfeller:

1. Når den person opplysningene gjelder har gitt skriftlig samtykke.
2. Uten slikt samtykke kan utlevering bare skje til refunderende trygdekantor og annen behandlende tannlege, i den utstrekning lovbestemt taushetsplikt ikke er til hinder for dette.
3. For øvrig kan utlevering skje når lovbestemt taushetsplikt ikke er til hinder for dette og mottakeren med hjemmel i lov eller forskrifter gitt med hjemmel i lov, kan kreve opplysningene utlevert.

4.4 Sletting av opplysninger

Den registeransvarlige skal slette/anonymisere opplysninger som ikke lenger har betydning.

Dersom virksomheten eller føringen av registeret opphører, kan Datatilsynet kreve at opplysningene slettes eller makuleres.

Den registeransvarlige skal av eget tiltak rette, slette eller supplere opplysninger som er uriktige eller ufullstendige, dersom feilen eller mangelen har betydning for den registrerte, jfr. personregisterlovens § 8.

4.5 Adgang til registeret - sikring

Bare ansatte som har behov for opplysningene i sitt arbeid, skal ha tilgang til opplysningene.

Den registeransvarlige må sørge for slik sikring av de registrerte opplysninger som hindrer at noen får tilgang uten å ha rett eller krav på opplysningene. Krav til sikring er for tiden under utredning og en vil eventuelt komme tilbake til dette.

Opplysninger om følgende sykdommer skal ikke registreres i klartekst på EDB.

- hiv/aids
- hepatitt
- psykiske lidelser

Det tillates nyttet en egen (intern) kode for angivelse av disse sykdommer. Kodelisten skal oppbevares nedlåst.

4.6 Straff

Brudd på Lov om personregistre av 9.6.1978 nr. 48 og forskrifter gitt i medhold av dette og betingelser satt i denne konsesjon straffes med bøter eller fengsel i inntil 1 år eller begge deler, jfr. personregisterloven § 38.

4.7 Innsynsretten etter personregisterloven § 7

Innsynsrett etter personregisterloven § 7 gjelder for dette registeret.

Rett til innsyn etter personregisterloven § 7 første og annet ledd gjelder bare den opplysningene direkte angår. Svar på slik henvendelse skal gis snarest mulig og senest innen 1 måned. Den registeransvarlige må påse at det ikke gis opplysninger om andre enn den som henvender seg.

5 FORBEHOLD OM ENDRINGER I KONSESJONSVILKÅRENE

Dersom det skjer endringer i foretakets virksomhet som går ut over bestemmelsene i denne konsesjon, må det søkes om ny konsesjon. Dersom foretakets virksomhet skal opphøre, må dette meldes til Datatilsynet. Det må også gis melding om adresseendringer.

Datatilsynet tar forbehold om å trekke konsesjonen tilbake, eller gi nye og endrete vilkår når dette finnes nødvendig ut fra personvern hensyn.

Eirik Djønne (e.f.)
kontorsjef

Tore Somdal-Åmodt
førstekonsulent

LOV AV 9. JUNI 1978 NR. 48 OM PERSONREGISTRE M M
(GJELDENDE FRA 1. JANUAR 1980 I HENHOLD TIL
KGL. RES. AV. 21. DESEMBER 1979)

KAPITTEL 1

Lovens område

§ 1

Loven gjelder for personregistre og for annen bruk av personopplysninger i visse typer virksomhet.

Med personopplysninger er ment opplysninger og vurderinger som direkte eller indirekte kan knyttes til identifiserbare enkeltpersoner, sammenslutninger eller stiftelser. Med personregistre er ment registre, fortegnelser m.m. der personopplysninger er lagret systematisk slik at opplysninger om den enkelte person kan finnes igjen.

Loven gjelder for personregistre og bruk av personopplysninger i organ for stat eller kommune og i privat næringsvirksomhet, foreninger eller stiftelser.

Kongen kan bestemme at loven ikke skal gjelde for visse typer personregistre.

KAPITTEL 2

Datatilsynet

§ 2

Det blir opprettet et datatilsyn. Datatilsynet skal være et frittstående organ underordnet Kongen og det departementet Kongen fastsetter.

Datatilsynet blir ledet av et styre, som skal ha 7 medlemmer.

Medlemmene blir oppnevnt av Kongen, som også fastsetter hvem som skal være styrets formann og nestformann.

§ 3

Uttalelse fra Datatilsynet skal være innhentet før det blir gjort vedtak som i loven er lagt til Kongen. Dette gjelder likevel ikke vedtak etter § 2.

Datatilsynet skal ellers :

- 1) holde seg orientert om den generelle utvikling i bruken av personregistre og om de problemer som

knytter seg til slike registre, samt sørge for informasjon i denne forbindelse

- 2) gi råd og rettleiing om spørsmål om personvern og datasikring til dem som planlegger å opprette personregistre
- 3) kontrollere at de lover, forskrifter og regler som gjelder for personregistre, blir fulgt, og at feil eller mangler blir rettet
- 4) etter henvendelser eller av eget tiltak gi uttalelse i spørsmål som gjelder bruk av personopplysninger.

Kongen kan gi Datatilsynet ytterligere oppgaver som gjelder bruk m.m. av personregistre eller bruk av personopplysninger ellers.

§4

Datatilsynet skal føre en systematisk fortegnelse over personregistre som er gitt konsesjon etter § 9. Fortegnelsen skal henwise til de regler som er fastsatt etter § 11. Et eksemplar av reglene skal oppbevares ved Datatilsynet.

Fortegnelsen og reglene skal være tilgjengelig for alle.

Kongen kan gi nærmere regler om fortegnelsen og gjøre slike unntak fra første ledd som er nødvendige ut fra beredskapshensyn eller hensynet til rikets sikkerhet.

§ 5

Datatilsynet kan kreve de opplysningene som trengs for at det kan gjennomføre sine oppgaver. Tilsynet kan kreve å få adgang til de stedene der personregistre og tekniske hjelpemidler fins, og til å gjennomføre de prøver eller kontroller som de mener er nødvendige.

Tilsynet kan kreve nødvendig bistand fra personalet slike steder for å få utført prøvene eller kontrollene.

Datatilsynets rett til å kreve opplysninger er ikke begrenset av bestemmelser om taushetsplikt.

Kongen kan gjøre slike unntak fra første og annet ledd som er nødvendige av hensyn til rikets sikkerhet. Kongen kan også gi forskrift om dekning av utgiftene ved kontroll.

KAPITTEL 3

Alminnelige regler

§6

Registrering av personopplysninger skal være saklig begrunnet ut fra hensynet til administrasjon og virksomhet i det organ eller foretak som foretar registreringen.

Uten at det er nødvendig, må det ikke registreres

- 1) opplysninger om rase, eller politisk eller religiøs oppfatning
- 2) opplysninger om at en person har vært mistenkt, tiltalt eller dømt for straffbart forhold
- 3) opplysninger om helseforhold eller misbruk av rusmidler
- 4) opplysninger om seksuelle forhold
- 5) andre opplysninger om familieforhold enn slike som gjelder slektskap eller familiestatus, formuesordningen mellom ektefeller og forsørgelsesbyrde.

§ 7

Alle har rett til å få opplyst hvilke opplysninger om dem selv som lagres eller bearbeides ved elektroniske hjelpemidler. Denne innsynsretten gjelder likevel ikke registre som bare brukes til statistikk, forskning eller generelle planleggingsmål. Innsynsretten gjelder heller ikke opplysninger som det må anses utilrådelig at vedkommende får kjennskap til, av hensyn til deres helse eller forholdet til personer som står dem nær.

For personregistre i organ for stat eller kommune gjelder innsynsretten, slik den er avgrenset i første ledd, også for opplysninger som ikke lagres eller bearbeides ved elektroniske hjelpemidler. Den registrerte kan likevel ikke kreve å få se dokumenter som reknes som interne etter forvaltningslovens § 18.

For personregistre i organ for stat eller kommune har alle dessuten rett til å få opplyst hvilke typer opplysninger som er tatt inn i registeret.

Kongen kan ved forskrift bestemme at det som er fastsatt i annet og tredje ledd, også skal anvendes på personregistre i privat næringsvirksomhet, foreninger eller stiftelser, eller for visse slike registre.

Kongen kan ved forskrift eller for det enkelte register fastsette flere unntak fra innsynsretten og fastsette nærmere regler eller vilkår for bruken av retten.

§ 8

Dersom et personregister inneholder uriktige eller ufullstendige opplysninger, opplysninger som det ikke er adgang til å ta inn i registeret, eller opplysninger som ikke lenger har betydning, skal opplysningene rettes, slettes eller suppleres såframt mangelen kan få betydning for den registrerte. Har mangelen ført til at det er gitt eller brukt uriktige eller ufullstendige opplysninger, skal det sørges for at feilen så vidt mulig ikke får betydning for den registrerte.

Når det foreligger feil som nevnt i første ledd, kan Datatilsynet gi pålegg om retting, sletting eller supplering av registeret og om tiltak etter første ledd annet punktum.

§ 8 a

En person kan kreve sitt navn sperret i et personregister mot bruk til utsending av direkte reklame og liknende publikasjoner.

§ 8 b

Kongen kan ved forskrifter eller enkeltvedtak gi regler for sikring av personopplysninger.

KAPITTEL 4

Plikt til å søke samtykke til å opprette personregistre

§9

Det kreves samtykke fra Kongen (konsesjon) for å opprette personregistre som skal gjøre bruk av elektroniske hjelpemidler. Slikt samtykke kreves også for å opprette andre personregistre dersom de skal inneholde

- 1) opplysninger om rase, eller politisk eller religiøs oppfatning
- 2) opplysninger om at en person har vært mistenkt, tiltalt eller dømt for straffbart forhold
- 3) opplysninger om helseforhold eller misbruk av rusmidler
- 4) opplysninger om seksuelle forhold
- 5) andre opplysninger om familieforhold enn slike som gjelder slektskap eller familiestatus, formuesordningen mellom ektefeller og forsørgelsesbyrde.

Kongen kan bestemme at visse typer personregistre skal være unntatt fra konsesjonsplikten etter første ledd. For slike registre kan det fastsettes forskrifter om forhold som er nevnt i § 11. Det kan også fastsettes andre forskrifter for å begrense de problemer registeret ellers kunne medføre for den enkelte, bl.a. regler om at registeret skal kontrolleres

av Datatilsynet og tas med i fortegnelsen etter § 4.

Kongens myndighet etter første og annet ledd kan bare delegeres til departementet eller til Datatilsynet.

§ 10

Ved avgjørelsen av om samtykket skal gis, skal det - innenfor den rammen som er fastsatt i § 6 - vurderes om opprettelse og bruk av personregisteret kan volde problemer for den enkelte som ikke kan løses tilfredsstillende ved regler etter § 11. Dersom slike problemer kan oppstå, må det overveies om de blir oppveid av hensyn som taler for at registeret blir opprettet.

§ 11

Når det blir gitt samtykke etter § 9, skal det fastsettes regler for personregisteret som angir hvilke typer opplysninger registeret kan inneholde, og hva registeret kan brukes til.

I reglene kan det dessuten fastsettes slike vilkår som har betydning for bruken av registeret eller kan begrense de ulempene opprettelsen og bruken av registeret ellers kunne medføre. Særlig bør det overveies å fastsette regler om

- 1) innsamling og kontroll av de opplysninger registeret kan inneholde
- 2) behandling og lagring av disse opplysningene
- 3) adgangen til samkjøring med andre personregistre (kobling)
- 4) bruk av fødselsnummer (fødselsdato og personnummer)
- 5) utlevering av opplysninger, bl.a. om opplysninger kan overføres til andre registre
- 6) omfanget og innholdet av den informasjon som skal gis ved meldinger eller andre henvendelser til den registrerte
- 7) den enkeltes rett til å kreve opplysninger etter § 7
- 8) retting av opplysninger og rutiner i registeret
- 9) ajourføring av registeret
- 10) sletting eller ikke-bruk av opplysninger etter en viss tid, og eventuelt overføring av registeret til arkivverket

Reglene skal dessuten peke ut det organ eller foretak eller den person som har ansvaret for at reglene blir gjennomført.

§ 12

Regler som er fastsatt etter § 11, kan ikke fravikes uten at det er innhentet samtykke fra det organet som fastsetter reglene, eller - når reglene bestemmer det - fra departementet eller Datatilsynet.

KAPITTEL 5

Kreditt- og personopplysningsvirksomhet

§ 13

Med kredittopplysningsvirksomhet menes i kapitlet her virksomhet som består i å gi meddelelser som belyser kredittverdighet eller økonomisk vederheftighet (kredittopplysning). Kapitlet gjelder ikke bruk av opplysninger innen et foretak, og heller ikke i forhold til foretak innen samme konsern med mindre opplysningene blir gitt av et foretak som driver kredittopplysningsvirksomhet. Det gjelder heller ikke avgivelse av opplysninger til annet kredittopplysningsforetak som loven gjelder for, forutsatt at opplysningene skal brukes i dette foretakets kredittopplysningsvirksomhet.

Kongen kan gi utfyllende forskrift om hva som skal reknes som kredittopplysningsvirksomhet. For visse typer foretak kan Kongen ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra de enkelte bestemmelser i kapitlet.

Foretak som driver kredittopplysningsvirksomhet, kan ikke uten samtykke fra Kongen drive annen personopplysningsvirksomhet.

§ 14

Et foretak kan ikke sette i gang kredittopplysningsvirksomhet før Kongen har gitt samtykke til det.

Ved avgjørelsen om at det skal gis samtykke, skal det legges vekt på om virksomheten kan forutsettes å ville bli drevet på en redelig og forsvarlig måte. Innenfor rammen av bestemmelsene i denne lov kan det settes slike vilkår for konsesjonen som er egnet til å fremme disse formål, bl.a. om sikkerhet for ansvar. For foretak som utenlandske interesser har bestemmende innflytelse over, kan det settes vilkår som gjelder etableringsformen og sammensetningen av selskapets ledelse.

§ 15

Kredittopplysningsforetaket skal påse at de opplysninger som brukes i kredittopplysningsøyemed, så vidt mulig er fullstendige, og at det ikke brukes opplysninger som kan danne grunnlag for ugrunnet eller urimelig avvisende holdning til den opplysningene gjelder.

En opplysning som ved kalenderårets utgang vil være 3 år gammel eller mer, kan bare brukes dersom det er åpenbart at forholdet fortsatt har vesentlig betydning for vurderingen av den opplysningene gjelder.

§ 16

Foretaket kan ikke som ledd i kredittopplysnings- virksomhet bruke

- 1) opplysninger om rase, eller politisk eller religiøs oppfatning
- 2) opplysninger om at en person har vært mistenkt, tiltalt eller dømt for straffbart forhold
- 3) opplysninger om helseforhold eller misbruk av rusmidler
- 4) opplysninger om seksuelle forhold
- 5) andre opplysninger om familieforhold enn slike som gjelder slektskap eller familiestatus, formuesordningen mellom ektefeller og forsørgelsesbyrde.

Kongen kan likevel gi samtykke til at opplysninger som er nevnt i første ledd nr. 2 og 3 samles inn og meddeles i visse tilfelle.

§ 17

Kredittopplysning må ikke gis når det etter det som foreligger, går fram at bestilleren ikke har saklig behov for den.

§ 18

Kredittopplysning skal vanligvis meddeles skriftlig. Den kan gis muntlig dersom den ikke inneholder noe som kan bli anført mot den opplysningen gjelde, eller kredittopplysningen av praktiske grunner må gis uten opphold. Blir en kredittopplysning gitt muntlig, skal opplysningens innhold samt bestillerens navn og adresse noteres, og oppbevares minst et halvt år. Inneholder den noe som kan bli anført mot den opplysningen gjelder, skal den bekreftes skriftlig.

Kredittopplysninger kan gis ved utsending av publikasjon eller lister, forutsatt at publikasjonen eller listen bare inneholder opplysninger om næringsdrivende, og at opplysningene er gitt i summarisk form. Slike publikasjoner kan bare sendes til medlemmer og abonnenter.

Anmodning om kredittopplysning som går ut på at bestilleren skal få vite det kredittopplysningsforetaket blir kjent med i framtiden eller i et bestemt tidsrom, kan bare omfatte opplysninger om næringsdrivende.

§ 19

Når kredittopplysning om noen som ikke er næringsdrivende blir gitt eller bekreftet skriftlig, skal kredittopplysningsforetaket samtidig vederlagsfritt sende gjenpart, kopi eller annen melding om innholdet til den det er bestilt

opplysninger om.

§ 20

Alle har rett til å få opplyst hva foretaket har lagret om dem selv til bruk i kredittopplysningsøyemed, og til å få opplyst hvilke kredittopplysninger som er gitt om dem de siste seks måneder. Foretaket plikter også å opplyse hvem som har bestilt opplysningene, og hvem det har mottatt opplysningene fra. Svar skal gis skriftlig om ikke vedkommende har samtykket i at det blir gitt på annen måte. Blir opplysning om hva et register inneholder gitt i form av et sammendrag, eller har foretaket lagret opplysninger som ikke gjengis fullstendig, skal dette sies i svaret. Den opplysningene gjelder, kan kreve å få gjennomgå alle dokumenter m.m. ved henvendelse til foretaket.

Foretaket kan bergne seg en rimelig godtgjørelse når opplysning etter første ledd første punktum blir gitt skriftlig. Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak gi nærmere regler om beregning av godtgjørelsen.

§ 21

Kongen kan ved forskrift fastsette at § 14 om konsesjonsplikt skal gjelde også for andre foretak som driver personopplysningsvirksomhet. I konsesjonen kan det settes vilkår om innsamling, lagring og bruk av opplysningene, samt om kontroll, om innsynsrett for den opplysningene gjelder og om rett til å kreve seg slettet av register.

KAPITTEL 6

Databehandlingsforetak

§ 22

Virksomhet som består i å bearbeide personopplysninger for andre ved elektroniske hjelpemidler, må ikke settes i gang før Kongen har gitt samtykke til det. § 14 annet ledd gjelder tilsvarende.

Første ledd gjelder ikke dersom bearbeidelsen utelukkende skjer for andre foretak innen samme konsern.

Kongen kan gi utfyllende forskrifter om hva som skal reknes som databehandlingsforetak ved anvendelse av første ledd, og kan ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra de enkelte bestemmelser i dette kapitlet.

§ 23

Foretak som må ha konsesjon etter § 22 første ledd, må ikke uten avtale med oppdragsgiveren anvende opplysningene til andre formål enn det oppdraget gjelder. Opplysningene kan heller ikke uten slik avtale overlates til noen andre for lagring eller bearbeidelse.

§ 24

Foretaket skal treffe de sikringstiltak som trengs.

Kongen kan ved forskrift eller for det enkelte foretak gi bestemmelser om de sikringstiltak som skal gjennomføres.

KAPITTEL 7

Adresserings- og distribusjonsvirksomhet

§ 25

Virksomhet som består i å selge eller på annen måte tilby adresser for grupper av personer, eller i å utføre oppdrag for utsending av reklame og andre meddelelser til slike grupper, kan ikke settes i gang før Kongen har gitt samtykke til det. § 14 annet ledd gjelder tilsvarende.

Kongen kan gi utfyllende forskrift om hvilke foretak som er konsesjonspliktige etter første ledd, og kan ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra de enkelte bestemmelser i kapitlet.

§ 26

Et register til bruk for virksomhet som er nevnt i § 25 første ledd, kan ikke inneholde

- 1) opplysninger om rase, eller politisk eller religiøs oppfatning
- 2) opplysninger om at en person har vært mistenkt, tiltalt eller dømt for straffbart forhold
- 3) opplysninger om helseforhold eller misbruk av rusmidler
- 4) opplysninger om seksuelle forhold
- 5) andre opplysninger om familieforhold enn slike som gjelder slektskap eller familiestatus, formuesordningen mellom ektefeller og forsørgelsesbyrde.

Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak ytterligere begrense foretakets adgang til å registrere personopplysninger, og regulere bruken av registrerte opplysninger.

§ 27

Uten hinder av bestemmelsene i § 26 kan foretaket sende meldinger på grunnlag av kunde- og medlemsregistre som stilles til rådighet av oppdragsgiveren. Slike registre må bare nyttes til å sende meldinger om oppdragsgiverens varer eller tjenester o.l., og de kan ikke overlates til andre.

§ 28

Foretak skal i sine registre slette enhver som ber om det. En registrert kan kreve å få opplyst hvem som er foretakets kilde for registreringen.

Gjelder kravet om sletting slikt register som er nevnt i § 27, skal kravet sendes til oppdragsgiveren, som plikter å påse at vedkommende blir strøket som adressat ved seinere bruk av registeret. Den som har satt fram kravet, skal underrettes om videresendingen og om oppdragsgiverens navn.

§ 29

Kongen kan ved forskrift eller for det enkelte foretak gi bestemmelser med sikte på å hindre at personopplysninger blir brukt i strid med §§ 26 og 27 og for å sikre gjennomføringen av reglene i § 28.

§ 30

Kongen kan ved forskrift bestemme

- 1) at §§ 26 til 28 skal gjelde tilsvarende for foretak som i enkeltstående tilfeller påtar seg oppdrag som er nevnt i § 25 første ledd,
- 2) at visse typer opplysninger ikke skal kunne anvendes for utvalg av adressater ved utsending av meldinger for foretakets egne varer og tjenester o.l., samt at § 28 skal gjelde tilsvarende for slike adresselister.

KAPITTEL 8

Opinions- og markedsundersøkelser

§ 31

Virksomhet som består i å utføre opinions- eller markedsundersøkelser for andre, kan ikke sette i gang før Kongen har gitt samtykke til det. § 14 annet ledd gjelder tilsvarende.

Kongen kan gi utfyllende forskrift om hvilke foretak som er konsesjonspliktige etter første ledd, og kan ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra de enkelte bestemmelser i dette kapitlet.

§ 32

Personopplysninger som noen gir under opinions- eller markedsundersøkelser, må ikke meddeles videre i en slik form at opplysningen kan henhøre til en enkelt person.

Opplysninger som er mottatt for opinions- og markedsundersøkelser, må ikke brukes for andre formål.

§ 33

Uten samtykke fra den opplysningene gjelder, må opplysning om navn, fødselsdato, fødselsnummer eller liknende ikke innføres i register som bearbeides ved elektroniske hjelpemidler. Heller ikke må slike opplysninger innføres i et annet register som er særskilt utformet med sikte på at opplysningene skal være lett tilgjengelige og anvendelige.

Uten samtykke fra den opplysningen gjelder, må innsamlede opplysninger ikke lagres i mer enn et halvt år i slik form at de kan henhøres til en enkelt person.

§ 34

Kongen gir nærmere forskrifter om slik virksomhet som er nevnt i § 31. Forskriftene kan bl.a. inneholde bestemmelser om innhenting av opplysninger, om lagring av innhentede opplysninger, og andre bestemmelser som skal sikre at innsamlede personopplysninger ikke nyttes på urett måte eller kommer på urette hender.

§ 35

Kongen kan ved forskrift bestemme at §§ 32 til 34 skal gjelde også for foretak som i enkeltstående tilfelle påtar seg slike oppdrag som er nevnt i § 31 første ledd, og for foretak som setter i verk slike undersøkelser for sin egen administrasjon og virksomhet.

KAPITTEL 9

Overføring til utlandet, m.m.

§ 36

Register som omfattes av § 9 første ledd må ikke overføres til utlandet uten samtykke av Kongen.

Personopplysninger som er innsamlet her i riket, må ikke overføres til utlandet uten samtykke av Kongen når formålet er å innføre opplysningene i et register nevnt i § 9 første ledd.

Kongen kan ved forskrift gjøre unntak fra første og annet ledd. Det kan fastsettes at disse bestemmelser ikke skal gjelde i forhold til enkelte andre land.

§ 37

Kongen kan gi forskrift om samarbeid mellom Datatilsynet og tilsynsmyndigheter i andre land. I slik forskrift kan det fastsettes særlige regler om meldeplikt for registre og om kontroll med eller tilintetgjøring av registre.

KAPITTEL 10

Straff og erstatning

§ 38

Med bøter eller fengsel inntil ett år eller begge deler straffes den som forsettlig eller aktløst

- 1) unnlater å innhente samtykke etter § 9, § 13 tredje ledd, § 14, § 22, § 25, § 31 eller § 36
- 2) overtrer regler eller vilkår fastsatt etter § 11, § 14, § 22, § 25, § 31 eller § 36,
- 3) bruker opplysninger i strid med reglene i § 16, § 18, § 23, § 26, § 27, § 32 eller § 33
- 4) unnlater å etterkomme krav fra Datatilsynet etter § 5 eller § 8
- 5) unnlater å etterkomme krav om opplysninger etter § 7 eller § 20 eller krav om sletting etter § 28
- 6) unnlater å gi melding etter § 19 til den opplysningene gjelder.

Medvirkning straffes på samme måte. I forskrift som gis i medhold av loven, kan det fastsettes at overtreding av forskriften skal straffes med bøter eller fengsel inntil ett år eller begge deler.

§ 39

Er en overtreding som nevnt i § 38 begått av noen som har handlet på vegne av et foretak, kan bøtestraff idømmes foretaket, selv om ingen kan straffes etter § 38.

Ved utmåling av straff etter denne paragrafen skal det særlig legges vekt på om overtredingen er foretatt for å fremme foretakets interesser, og om foretaket har hatt fordel av overtredingen.

Straffelovens § 28 gjelder ikke bøtestraff etter denne paragraf.

§ 40

Har foretak som driver virksomhet som nevnt i § 13, meddelt opplysninger i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her, eller meddelt opplysninger som viser seg uriktige eller åpenbart misvisende, skal foretaket erstatte det tap som påføres den opplysningene gjelder. Dette gjelder uten hensyn til om det er utvist skyld fra noen som har opptrådt på vegne av eller i tjeneste hos foretaket.

KAPITTEL 11

Forholdet til andre lover. Ikraftsetting. Overgangsregler.

§ 41

Konsesjonsplikten etter § 9 jfr. § 10 gjelder ikke for personregistre i organ for stat eller kommune som er opprettet ved egen lov. Også for slike registre skal det likevel fastsettes regler som nevnt i § 11, i den utstrekning det ikke er fastsatt noe annet i eller i medhold av heimelsloven. Også de andre bestemmelsene i loven gjelder for slike registre i den utstrekning det ikke annet følger av hjemmelsloven.

§ 42

Loven trer i kraft den dag Kongen bestemmer.

For personregistre som er opprettet før loven trer i kraft, og som omfattes av § 9, skal det søkes om samtykke innen en frist som Kongen fastsetter. Forutsatt at søknad er kommet inn innen fristen, kan personregisteret brukes uendret inntil det er fastsatt regler etter § 11.

Reglene i annet ledd gjelder tilsvarende når det kreves samtykke etter kapitlene 5-9.

§ 43

Fra loven trer i kraft gjøres følgende endringer i andre lover.

1. Lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker
§ 21 Nytt annet ledd skal lyde :
Denne bestemmelse er likevel ikke til hinder for at banken driver kredittopplysningsvirksomhet i samsvar med lovgivningen for slik virksomhet.
2. Lov 24. mai 1961 nr 2 om forretningsbanker
§ 18 nytt annet ledd skal lyde :
Denne bestemmelse er likevel ikke til hinder for at banken driver kredittopplysningsvirksomhet i samsvar med lovgivningen for slik virksomhet.

3. Lov 11. juni 1976 nr 71 om finansieringsvirksomhet
§ 15 nytt annet ledd skal lyde :
Denne bestemmelse er likevel ikke til hinder for at
foretaket driver kredittopplysningsvirksomhet i
samsvar med lovgivningen for slik virksomhet.

FORSKRIFTER I MEDHOLD AV LOV AV 9. JUNI 1978 NR. 48
OM PERSONREGISTERE M. M.

Gitt av Justisdepartementet 21. desember 1979
med endringer av 10. mars 1981,
jfr. kgl. resolusjon 21. desember 1979.

KAP. 1. OM INNSYNSRETTE.

(Personregisterloven § 7 fjerde og femte ledd.)

§ 1-1

Svar på henvendelser som nevnt i personregisterloven § 7 første ledd skal gis snarest mulig og senest innen en måned.

Svaret skal gis skriftlig dersom ikke den som benytter innsynsretten samtykker i at svaret gis muntlig eller på annen måte.

§ 1-2

Svar på henvendelser som nevnt i personregisterloven § 7 annet ledd skal gis snarest mulig og senest innen en måned. Dersom innsynsretten kan motvirke mulighetene for å få en sak som er under behandling avklart, kan institusjonen fastsette at vedkommende ikke skal ha adgang til opplysningene så lenge undersøkelser pågår, (jfr. forvaltningsloven § 20 første ledd).

Den registeransvarlige bestemmer ellers, ut fra hensynet til forsvarlig saksbehandling, hvordan dokumentene eller opplysningene skal gjøres tilgjengelig for vedkommende. På anmodning skal vedkommende gis skriftlig svar ved utskrift eller avskrift fra registeret.

§ 1-3

Svar på henvendelser som nevnt i personregisterloven § 7 tredje ledd skal gis umiddelbart.

Svaret skal gis skriftelig dersom ikke den som benytter innsynsretten samtykker i at svaret gis muntlig eller på annen måte.

§ 1-4

Datatilsynet gis myndighet som nevnt i personregisterloven § 7 femte ledd til ved enkeltvedtak å fastsette unntak fra innsynsretten. Datatilsynet kan også ved enkeltvedtak fastsette nærmere regler eller vilkår for bruk av retten, herunder unntak fra reglene i dette kapittel.

§ 1-5

Innsynsretten etter lovens § 7 annet ledd i opplysninger som ikke lagres eller bearbeides ved elektroniske hjelpemidler, skal også gjelde for de registre over nåværende eller tidligere ansatte, personale eller representanter som finnes i privat næringsvirksomhet, foreninger eller stiftelser, jfr. lovens § 7 fjerde ledd.

Som interne dokumenter som etter § 7 annet ledd kan unntas fra innsyn, skal i denne sammenheng regnes alle dokumenter arbeidsgiver selv utarbeider for sin interne saksforberedelse samt dokumenter som er utarbeidet for den interne saksforberedelse av særskilte rådgivere eller sakkyndige, eller av annen sammenslutning eller stiftelse innenfor eget konsern eller organisasjon.

Også dokumenter om å innhente dokumenter nevnt i denne bestemmelse kan unntas fra innsyn.

Selv om dokumentet er unntatt fra annet og tredje ledd bør vedkommende ha rett til å gjøre seg kjent med de deler av dokumentet som inneholder faktiske opplysninger eller sammendrag eller annen bearbeidelse av faktum. Dette gjelder likevel ikke faktiske opplysninger som finnes i annet dokument som vedkommende har innsyn i.

KAP. 2. FRITAK FRA KONSESJONSPLIKT.

(Personregisterloven § 9 annet ledd.)

§ 2-1

Personregistre som omfattes av dette kapittel er unntatt fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Vilkårene for konsesjonsfrihet er at kravene til registrenes innhold m.v. i §§ 2-2 til og med 2-15 følges, og at følgende regler overholdes:

(1) FORMÅL

Registeret må ikke brukes til andre formål enn det som følger av typebetegnelse i §§ 2-2 til og med 2-15, eller i strid med andre lovregler som gjelder for føringen eller bruken av registeret.

(2) UTLEVERING

Personopplysninger må ikke utleveres fra registeret til utenforstående, unntatt når utlevering skjer

- a) med samtykke fra den opplysningene gjelder,
- b) til annen sammenslutning eller stiftelse

innenfor eget konsern (jfr. lov av 4. juni 1976 nr. 59 om aksjeselskaper § 2-1).

- c) med hjemmel i lov, eller i forskrift gitt med hjemmel i lov,
- d) med hjemmel i avtale mellom partene i arbeidslivet,
- e) som ledd i betalingsinnkreving (inkasso),
- f) fra registre som nevnt i §§ 2-2 og 2-12 som nødvendig ledd i opprettelse og administrasjon av kollektive forsikringsordninger,
- g) for registre som nevnt i § 2-12 til registre for utarbeidelse av lønnsstatistikk som har konsesjon etter personregisterloven § 9. Denne bestemmelse er ikke til hinder for at annet kan bestemmes i avtale mellom partene i arbeidslivet,
- h) fra registre som nevnt i § 2-4 til annen bank, etter beslutning fra styret eller noen som har fullmakt fra styret til å avgjøre spørsmål om utlevering,
- i) fra registre som nevnt i § 2-5 til andre livsforsikringsselskaper eller deres bransjeorganisasjoner, etter beslutning fra styret eller noen som har fullmakt til å avgjøre spørsmål om slik utlevering.

Oppbevaring eller behandling av personopplysninger hos et databehandlingsforetak som har konsesjon etter personregisterloven § 22, eller hos et adresserings- eller distribusjonsforetak som har konsesjon etter loven § 25, regnes ikke som utlevering når dette skjer etter oppdrag fra registerets eier.

Denne bestemmelse om utlevering gjelder ikke for personregistre som nevnt i §§ 2-11, 2-13 og 2-15.

3) KOPLING.

Registeret må ikke koples sammen med andre personregistre, unntatt når koplingen

- a) skjer med hjemmel i lov,
- b) har hjemmel i avtale mellom partene i arbeidslivet,
- c) er ledd i utveksling og sammenholding av opplysninger i et foretaks vanlige administrative rutiner,
- d) går ut på å sammenligne navn og adresser for å unngå dobbeltforsendelser o.l.,
- e) skjer i forbindelse med utlevering som nevnt i punkt (2) bokstav f.

Registre som nevnt i § 2-4 og § 2-8 regnes i denne sammenheng som ett register.

(4) SIKRING.

Den registeransvarlig må sørge for forsvarlig sikring av de registrerte personopplysninger, slik at ikke noen får tilgang til opplysningene uten å ha rett til eller krav på dem.

Datatilsynet kan gi pålegg som ansees som nødvendige for å oppnå forsvarlig sikring.

Fødselsnummer må ikke benyttes utenpå postsendinger. For organ i staten vises for øvrig til gjeldende sikkerhets- og databeskyttelsesinstruks med utfyllende bestemmelser (datasikkerhetsdirektivet). Denne bestemmelse gjelder ikke for registre som nevnt i § 2-15.

(5) SLETTING.

Tidligere medlemmer, kunder, abonnenter og leverandører skal slettes fra registre som nevnt i §§ 2-2, 2-3, 2-4, 2-5 og 2-6 når vedkommende krever det og andre lovregler ikke er til hinder for sletting.

Utsendelsene som registre som nevnt i § 2-7 brukes til, må påføres avsenders navn og adresse. Enhver som ber om det kan kreve seg slettet fra registeret.

Opplysning om "lånenummer" i utlånsregister som nevnt i § 2-8 skal biblioteket slette av eget tiltak når den utlånte bok er tilbakelevert.

§ 2-2

Foreningers medlemsregistre unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Med et slikt register menes en fortegnelse over forenings nåværende og tidligere medlemmer som ikke inneholder andre personopplysninger enn:

- (1) navn
- (2) adresseopplysninger
- (3) opplysninger om nummer (anropsnummer) for telefon, teleks og andre teletjenester
- (4) medlemsnummer
- (5) medlemskoder (opplysninger om type medlemsskap o.l.)
- (6) tillitsverv
- (7) kjønn
- (8) fødselsdato
- (9) data for distribusjon av trykksaker, publikasjoner o.l.
- (10) opplysningsgr om kurs, utdanning o.l. innen foreninger eller i tilknytning til denne
- (11) utdanning, stilling, arbeidsgiver

- (12) kontingentopplysninger
- (13) utlånte eiendeler
- (14) lønnsopplysninger
- (15) resultater fra idrettskonkurranser o.l.

§ 2-3

Kunde-, abonnent- og leverandørregistre unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Med et slikt register menes register over kunder/abbonnenter og/eller leverandører som ikke inneholder andre personopplysninger enn :

- (1) navn
- (2) kontaktnummer og kontaktperson
- (3) konsernopplysninger
- (4) adresseopplysninger
- (5) opplysninger om nummer (anropsnummer) for telefon, teleks og andre teletjenester
- (6) kontonummer bank/post og andre opplysninger i den sammenheng
- (7) rubriseringsdata (så som kategori kunde/leverandør, distrikt, type varer, kontonummer i regnskap, kunde-/leverandørnummer, andre opplysninger til bruk i statistikk og annen bedriftsintern avregning og andre opplysninger som ikke angår fysiske personer eller personlige forhold)
- (8) inkasso- og utbetalingsopplysninger
- (9) saldoinformasjon
- (10) kredittgrense
- (11) betalingsbetingelser
- (12) aldersfordeling av saldoposter
- (13) purringsstatus

§ 2-4

Kunderegistre i banker som omfattes av :

- lov av 23.april 1892 om Norges Bank
  - lov av 1.mars 1946 nr. 3 om Den Norske Stats Husbank
  - lov av 10.desember 1948 nr. 2 om Norges Postsparebank
  - lov av 15.juni 1949 nr. 1 om Norges Kommunalbank
  - lov av 24.mai 1961 nr. 1 om sparebanker
  - lov av 24.mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker
  - lov av 5.februar 1965 nr. 2 om Statens landbruksbank
  - lov av 28.april 1972 nr. 22 om Statens Fiskarbank
  - lov av 25.mars 1977 nr. 14 om Den Norske Industribank
- A/S

unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Kunderegistre som er unntatt fra konsesjonsplikten etter første ledd kan bare benyttes i forbindelse med innlån, utlån, betalingsformidling, inkasso, forvaltning og andre ordinære banktjenester.

I det enkelte kunderegister kan følgende personopplysninger registreres :

(1) Kundeopplysninger

Med kundeopplysninger menes personopplysninger om bankens kunder, kausjonister , og andre som banken har saklig behov for å registrere opplysninger om på grunn av deres forhold til kunden (jfr. personregisterloven § 6 første ledd).
Følgende kundeopplysninger kan registreres :

- a) navneopplysninger
- b) adresseopplysninger (bosteds- , arbeids-, adviserings- og tilskriveradresser)
- c) opplysninger om anropsnummer for telefon, teleks og andre teletjenester
- d) fødselsnummer
- e) foretaksnummer og arbeidsgivernummer
- f) kjønn
- g) antall konti (egne, kausjonist, garantist o.l.)
- h) sivilstand
- i) stillingsbetegnelse
- j) notatfelt med rent administrative opplysninger om kundeforholdet (disposisjonsforhold, sperringer o.l.) Personopplysninger som nevnt i personregisterloven § 6 annet ledd tillates ikke registrert i notatfelt
- k) kundetype og kundekode
- l) formues- og inntektsforhold, og beløpsangivelse for beregnet kredittverdighet
- m) kundeopplysninger (opprettelse, avslutning o.l.)
- n) henvisninger til andre som banken har saklig behov for å registrere på grunn av deres forhold til kunden (kausjonister, garantister, konsern, datterselskap, arbeidsgiver e.l.)

(2) Konto- og oppdragsopplysninger.

Med konto- og oppdragsopplysninger menes opplysninger om de enkelte konti eller oppdrag.

Følgende konto- og oppdragsopplysninger kan registreres :

- a) kontonummer og oppdragsnummer
- b) andre numre i tilknytning til kontoen (depotnummer, disponentnummer, bankkortnummer, kausjonistnummer, betalingskortnummer, aksjenummer m.v.)
- c) åpnings- endrings-, avslutningsdato, og andre dato opplysninger vedrørende kontoen eller oppdraget
- d) rente- dekort-, provisjonsbetingelser og gebyrer
- e) saldi, gebyrbeløp, rentebeløp debet/kredit,

- omkostninger, provisjoner agio, og andre statusopplysninger
- f) avdrags-, termin-, og forfallsopplysninger
- g) opplysninger om purringer, overtrekk og inkasso
- h) disposisjonsopplysninger, stikkord
- i) innvilgede lån
- j) opplysninger om stillet sikkerhet (prioritet, takst, utløpsdatoer o.l.)
- k) henvisningsopplysninger av betydning for disponeringen av kontoen eller oppdraget
- l) notatfelt med rene administrative opplysninger om kontoen eller oppdraget (disposisjonsforhold, sperringer o.l.). Personopplysninger som nevnt i personregisterloven § 6 annet ledd tillates ikke registrert i notatfeltet.
- m) kontoanalysedata
- n) betalingsmottakers/kreditorens kontonummer, navn adresse og fødselsnummer
- o) opplysninger som er nødvendige for å hindre uttak på sperret konto

(3) Transaksjonsopplysninger.

Med transaksjonsopplysninger menes opplysninger som registreres i forbindelse med bruk av kontoen, inklusive transaksjoner som tilføres automatisk slik som renter, provisjoner o.l.

Følgende transaksjonsopplysninger kan registreres:

- a) transaksjonsbeløp og valutasort
- b) arkivreferanse og terminalidentifikasjon
- c) ID-nummer (ikke fødselsnummer), bilagsnummer, sjekknnummer o.l.
- d) tekstkode, tekst og annen beløpsidentifikasjon
- e) bokføringsdato, valuteringsdato, og andre tidsbestemmelser av transaksjonsforløpet
- f) henvisninger til motpost
- g) førings- og behandlingsskoder

4) Administrative opplysninger og interne referanser.

I tilknytning til opplysninger som nevnt i punkt (1) til og med punkt (3) ovenfor, kan det registreres administrative opplysninger som systemet må benytte for at det skal kunne arbeide i samsvar med de kunde-, konto-, oppdrags-, og transaksjonsopplysninger som er nevnt. Dessuten kan det registreres interne referanser som bare benyttes for å vise til andre rutiner eller registre, og som ellers ikke har behandlingssmessige konsekvenser.

5) Statistikk.

Felter for klassifikasjon og koding av opplysninger til å utarbeide offentlig og intern statistikk kan benyttes for personopplysninger som tillates

registrert etter punkt (1) til og med punkt (3) ovenfor. Statistikk må ikke utarbeides i en slik form at opplysningene direkte eller indirekte kan føres tilbake til den enkelte konto eller kunde.

§ 2-5

Forsikrings- og utlånsregistre i livsforsikringsselskaper som omfattes av lov av 19.juni 1911 nr. 1 om forsikringsselskaper kap. 3, unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Med et forsikringsregister menes et personregister over forsikringstakere og andre som er tilknyttet forsikringspoliser som er tegnet i selskapet.

Livsforsikringsselskapenes forsikringsregister kan brukes til :

- (1) den ordinære administrasjon av selskapets livs- og pensjonsforsikringer
- (2) å beregne provisjon til salgsmedarbeidere og honorar til leger vedrørende utskriving av dødsattester, legeerklæringer o.l.
- (3) å fremstille statistikk over premier, erstatningsytelser, kunder o.l. for revisjonsformål og for å kunne drive produktutvikling
- (4) å fremstille grunnlagsdata for selskapets interne økonomiske og administrative rutiner
- (5) å utarbeide tilbud om forsikringsdekning
- (6) å gjennomføre oppfølging av erstatningstilfeller og foreta risikobedømmelse ved bl.a. å gi opplysninger til bransjens felles organer (Nemnden for helsebedømmelse, og Livsforsikringsselskapenes registreringskontor
- (7) å gjennomføre forsikringstekniske beregninger
- (8) å kunne foreta informasjonsutveksling mellom organisasjoners medlemsregistre og forsikringstakeres personell- og lønnsregistre over generelle forsikringsdata for de personer som omfattes av forsikringen
- (9) å gi kunder informasjon om selskapet og dets produkter.

Livsforsikringsselskapenes forsikringsregistre må ikke inneholde andre opplysninger enn :

- (1) Personlige opplysninger om personer som er tilknyttet en forsikringspolise, herunder:
  - a) navn og adresse
  - b) fødselsnummer
  - c) firmanummer
  - d) kjønn
  - e) sivilstand
  - f) yrke
  - g) polisenummer og medlemsnummer
  - h) arbeidsgiver og organisasjon

- i) andre identifikasjonsopplysninger for de registrerte
- (2) opplysninger om forsikredes helse, sykdomstilfeller og skader, herunder
  - a) opplysninger om sykdommens eller skadens art og varighet
  - b) dødsårsak
- (3) Opplysninger om forsikringens verdi, dvs. opplysninger om
  - a) selskapets forsikringsforpliktelser
  - b) forsikringens aktuelle kapitalverdi
  - c) data som inngår i beregning av disse
- (4) Opplysninger om premiene, dvs. opplysninger om
  - a) polisens
  - b) betalingsbetingelser
  - c) fradrag og tillegg i premien
  - d) data som inngår i beregningen av disse
  - e) data for styring av skattefradrag
- (5) Opplysninger for gjennomføring av oppgjørs- og erstatningsberegninger, dvs.
  - a) data for beregning av erstatningsbeløp, herunder forsikringsform, bonus m.v.
  - b) trekk- og skatteopplysninger
  - c) opplysninger om erstatningsmottaker
- (6) Andre forsikringsopplysninger m.v.
  - a) statistiske data
  - b) forsikringstekniske data, herunder opplysninger og beregningsgrunnlag, nettopremier og opplysninger om indeksregulering
  - c) provisjonsdata
  - d) reassuransedata
  - e) poliselånsdata
  - f) styrings- og hjelpedata for EDB

Med et utlånsregister menes et personregister over enkeltpersoner og andre som er registrert i forbindelse med utlån.

Livsforsikringsselskapenes utlånsregistre kan brukes til selskapets ordinære administrasjon av sin utlånsvirksomhet.

Utlånsregistrene må ikke inneholde andre opplysninger enn:

- (1) Opplysninger om personer og andre som er registrert i forbindelse med utlån, herunder

- a) navn og adresse
- b) fødselsnummer
- c) firmanummer
- d) lånenummer
- e) andre identifikasjonsopplysninger om de registrerte

(2) Opplysninger om lånet, herunder

- a) innvilget beløp, restlån, status og type
- b) rentesats, avdrag, antall terminer, og forfall
- c) lånets formål og oppsigelsesbestemmelser
- d) betalte renter og avdrag samt restanser

(3) Opplysninger om hva slags pant som er stillet i sikkerhet for lånet, herunder

- a) pantets betegnelse med eventuelt grunnboksnummer og bruksnummer
- b) pantets takstbeløp
- c) pantets type
- d) grunnkode og festetid

(4) Diverse opplysninger av statistisk, geografisk og intern art for klassifisering av lånet herunder

- a) tinglysningsopplysninger
- b) debitorstype
- c) geografisk beliggenhet
- d) garantier
- e) båndlagte beløp
- f) prioriteter og beløp

§ 2-6

Leietakerregistre unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Med et slikt register menes et register over register-eierens leieboere som ikke inneholder andre personopplysninger enn:

- (1) navneopplysninger
- (2) adresseopplysninger
- (3) fødselsnummer (såfremt registeret brukes til fordeling av ligningsmessig underskudd i borettslag)
- (4) medlemsnummer i borettslag
- (5) ansiennitetsopplysninger til bruk ved tildeling av leilighet
- (6) medlemskontingentbeløp
- (7) leilighetsnummer og adresse
- (8) leilighetstype og størrelse
- (9) leilighetens alder
- (10) leilighetens verdi (takst) ved omsetning
- (11) leilighetens omsetningsform
- (12) leiebeløp fordelt på art (husleie, garasje, fyring etc.)
- (13) medlemmets tilknytning til leilighet (eier,

- fremleier, leier etc.)
- (14) dato for innflytning
  - (15) betaling/restansedata for kontingentinnkreving
  - (16) betaling/restansedata for leieinnkreving
  - (17) oversikt over tidligere leietakere til bruk ved fordeling av ligningsmessig underskudd i borettslag
  - (18) bankkontonummer for automatisk belastning av leie på konto
  - (19) andre rent administrative opplysninger

§ 2-7

Registre for utsendelse av publikasjoner/trykksaker som bare inneholder følgende personopplysninger unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd:

- (1) navneopplysninger
- (2) adresseopplysninger
- (3) nummer (anropsnummer) for telefon, teleks og andre teletjenester
- (4) yrke/tittel
- (5) opplysninger nødvendige for utsendelse, unntatt opplysninger nevnt i personregisterloven § 6 annet ledd.

§ 2-8

Katalog-, låner- og utlånsregister i bibliotekene unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Med et katalogregister menes et register over et biblioteks titler som brukes som et hjelpemiddel i biblioteket og som kun inneholder følgende personopplysninger:

- (1) signatur
- (2) forfatter
- (3) tittel
- (4) utgavebetegnelse
- (5) utgiversted og -år
- (6) sidetall og antall bind
- (7) tittelnummer

eller andre lignende opplysninger.

Med et lånerregister menes en fortegnelse over samtlige lånere i biblioteket som ikke inneholder andre personopplysninger enn følgende:

- (1) lånenummer
- (2) navn
- (3) alder
- (4) adresseopplysninger
- (5) yrke
- (6) dato for utsendelse av lånekortet

Med et utlånsregister menes en fortegnelse over hvert enkelt av bibliotekets bøker e.l. som kun inneholder følgende personopplysninger:

- (1) eksemplarnummer
- (2) tilhørighet i bibliotek
- (3) status
- (4) utlånsdato
- (5) forfallsdato
- (6) lånenummer
- (7) antall innkallinger sendt
- (8) statistikk over antall utlån

§ 2-9

Advokatens arkiver/registre som ikke gjør bruk av elektroniske hjelpemidler unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Med et slikt register/arkiv menes en advokats fortegnelse over tidligere og nåværende klienter og motparter, samt andre med tilknytning til disse.

§ 2-10

Legers, tannlegers, psykologers eller annet godkjent helsepersonells registre som ikke gjør bruk av elektroniske hjelpemidler ut fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

§ 2-11

Registre opprettet i medhold av lov av 4. juni 1976 nr. 59 om aksjeselskaper § 3-8 unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd dersom det ikke inneholder slike opplysninger som nevnt i § 6 annet ledd.

§ 2-12

Register over den registeransvarliges nåværende eller tidligere ansatte, personale og representanter, unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd dersom

1. registeret ikke gjør bruk av elektroniske hjelpemidler
2. registeret gjør bruk av elektroniske hjelpemidler og ikke inneholder andre opplysninger enn:
  - (1) navneopplysninger
  - (2) adresseopplysninger
  - (3) opplysninger om nummer (anropsnummer) for telefon, teleks og andre teletjenester
  - (4) fødselsnummer og annet nummer knyttet till person (rullennummer/arbeidstakernummer)
  - (5) rubriseringsdata, (såsom kategori, type ansatt/representant, distrikt, type varer, kontonummer i regnskap, representantkategori, andre

- opplysninger til bruk i statistikk og annen bedriftsintern avregning)
- (6) kjønn
  - (7) nærmeste pårørende
  - (8) sivilstand
  - (9) stillingsbetegnelse
  - (10) yrkesopplysninger som etter overenskomst eller tariffavtale har betydning for lønns- og arbeidsvilkår
  - (11) opplysninger om utdanning og praksis
  - (12) lønns- og provisjonsopplysninger
  - (13) bankkontonummer
  - (14) pensjonsopplysninger
  - (15) trekk- og skatteopplysninger
  - (16) ansettelses- og sluttdato (permisjoner e.l.)
  - (17) dødsdato
  - (18) fraværsgang, type fravær og varighet. Angivelse av sykdommens art tillates ikke registrert utover det som er pålagt ved lov av 4. februar 1977 nr. 4 § 20 om arbeidervern.
  - (19) firmabil e.l.
  - (20) utlånte eiendeler
  - (21) lån til ansatte eller garanti for lån
  - (22) opplysning om den ansatte er mobiliseringsdisponent (ja/nei) evt. militært løpenummer, grad, og rulleførende avdeling.

I tillegg til de opplysninger som er oppregnet ovenfor kan det i slike registre tas inn opplysninger når det er pålagt i medhold av gjeldende lover eller avtaler mellom partene i arbeidslivet.

§ 2-13

Forlagenes personarkiver/registre til bruk ved utgivelse av biografiske leksika, konversasjonsleksika og fagleksika unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

§ 2-14

Dags- og ukepressens personregister til bruk i journalistisk virksomhet unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

§ 2-15

Personregistre som kun inneholder personopplysninger om valgte eller oppnevnte representanter i organ opprettet i medhold av lov av 12. november 1954 nr. 1 om styret i kommunene, eller lov av 16. juni 1961 nr. 1 om fylkeskommuner, eller lov av 19. desember 1952 nr. 7 om Den norske kirkes ordning, unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Det samme gjelder personregistre som kun inneholder personopplysninger om Stortingets representanter eller medlemmer av Stortingets komiteer.

§ 2-16

Konsesjonsfrihet etter dette kapittel gjelder også når flere konsesjonsfrie registre føres som ett register. Forutsetningen for konsesjonsfrihet er dessuten at dette registeret ikke inneholder andre opplysninger enn det som er tillatt etter bestemmelsene for hver enkelt av de registrene som føres som ett. De øvrige vilkår for konsesjonsfrihet for de enkelte registre må også overholdes.

KAPITTEL 3

FRITAK FRA KONSESJONSPLIKT MOT MELDEPLIKT

(Personregisterloven § 9 annet ledd)

Opphevet.

KAPITTEL 4

KONSESJON FOR KREDITT- OG PERSONOPPLYSNINGSVIRKSOMHET

(Personregisterloven § 13 annet ledd og § 17 annet ledd)

§ 4-1

Følgende virksomheter regnes ikke som kredittopplysningsvirksomhet:

- (1) meldinger fra offentlige registre om rettigheter og heftelser i fast eiendom eller løsøre.
- (2) meldinger fra banker (jfr. lov 23.april 1892 om Norges Bank, lov av 1. mars 1946 nr. 3 om Den Norske Stats Husbank, lov av 10. desember 1948 nr. 2 om Norges Postsparebank, lov av 15. juli 1949 nr. 1 om Norges Kommunalbank, lov av 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker, lov av 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker, lov av 5. februar 1965 nr. 2 om Statens Landbruksbank, lov av 28. april 1972 nr. 22 om Statens Fiskarbank og lov av 25. mars 1977 nr. 14 om Den Norske Industribank A/S) og fra finansieringsselskaper (jfr. lov av 4. juni 1976 nr. 71 om finansieringsvirksomhet) som gjelder dekningskontroll for sjekk eller annet uttak fra konto, diskontering av vekslar og avbetalingskontrakter. Det samme gjelder når slike meldinger formidles for bank eller finansieringsselskap av et utenforstående foretak.
- (3) meldinger til den opplysningene gjelder.
- (4) utgivelse av ligningsdata.

§ 4-2

Følgende virksomheter unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 14:

- (1) banker, jfr. lov av 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker og lov av 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker.
- (2) finansieringsvirksomhet i medhold av lov av 4. juni 1976 nr. 71 om finansieringsvirksomhet.
- (3) statsbanker opprettet ved egen lov.

§ 4-3

Fødselsnummer må ikke benyttes utenpå postsendinger.

§ 4-4

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gjøre unntak som nevnt i personregisterloven § 13 annet ledd annet punktum.

§ 4-5

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gi slike regler som nevnt i personregisterloven § 17 annet ledd.

KAPITTEL 5

KONSESJON FOR DATABEHANDLINGSFORETAK

(Personregisterloven § 22 tredje ledd og § 24 annet ledd)

§ 5-1

Et forvaltningsorgan (jfr. forvaltningsloven § 1) som bare bearbeider personopplysninger for andre over-, under- eller sideordnede organer i samme etat, regnes ikke som databehandlingsforetak etter personregisterloven § 22 første ledd.

Det samme gjelder når et forvaltningsorgan bearbeider opplysninger for kollegiale organer, sakkyndige eller tilsynsførere m.v. som er tilknyttet etaten, eller for private som er engasjert for å løse oppgaver for etaten.

§ 5-2

Et forvaltningsorgan som bearbeider personopplysninger som det har mottatt fra andre forvaltningsorganer, regnes ikke som databehandlingsforetak etter personregisterloven § 22 første ledd dersom bearbeidingen hovedsaklig skjer ut fra organets eget behov, eller for slike organer som nevnt ovenfor i § 5-1. Dette gjelder selv om bearbeidede opplysninger sendes tilbake til det organ som forvaltningsorganet mottok opplysninger fra.

§ 5-3

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gjøre unntak fra de enkelte bestemmelser i personregisterloven kap. 6, jfr. loven § 22 tredje ledd.

§ 5-4

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gi bestemmelser som nevnt i personregisterloven § 24 annet ledd.

KAPITTEL 6

KONSESJON FOR ADRESSERINGS- OG DISTRIBUSJONSVIRKSOMHET

(Personregisterloven §§ 25,26 og 29)

§ 6-1

Reglene i kapittel 7 i personregisterloven gjelder ikke for virksomhet drevet av forvaltningsorganer (jfr. forvaltningsloven § 1).

§ 6-2

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gjøre slike unntak som nevnt i personregisterloven § 25 annet ledd.

§ 6-3

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gi regler som nevnt i personregisterloven § 26 annet ledd.

§ 6-4

For å gjennomføre reglene i personregisterloven § 28 må foretaket opprette et eget register over eller på annen måte anmerke de personer som etter lovens § 28 krever seg slettet blant de adresser foretaket tilbyr eller benytter, slik at de som har krevd seg slettet, ikke lenger står som adressat på de utskrifter som foretaket tilbyr eller benytter til distribusjon.

Når foretaket har mottatt krav om sletting, skal det bare oppbevare de opplysninger om vedkommende som er nødvendig for å hindre at vedkommende kommer med en adressatutskrift.

Tiltak etter første og annet ledd skal foretas innen en frist som fastsettes ved den enkelte konsesjon.

§ 6-5

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gi slike regler som nevnt i personregisterloven § 29.

§ 6-6

I medhold av personregisterloven § 30 nr. 1 bestemmes at lovens § 28 skal gjelde også for foretak som i enkeltstående tilfeller påtar seg oppdrag som nevnt i lovens § 25 første ledd.

I medhold av personregisterloven § 30 nr. 2 bestemmes at lovens § 28 skal gjelde også for adresselister til bruk for utsending av et foretaks egne varer og tjenester o.l.

KAPITTEL 7

KONSESJON FOR OPINIONS- OG MARKEDSUNDERSØKELSER

(Personregisterloven §§ 31 og 35.)

§ 7-1

Et forvaltningsorgan (jfr. forvaltningslovens § 1) som utfører opinions- eller markedsundersøkelser for andre over- eller sideordnede organer i samme etat, trenger ikke konsesjon etter personregisterloven § 31 første ledd.

Det samme gjelder når et forvaltningsorgan utfører opinions- eller markedsundersøkelser for kollegiale organer, sakkyndige eller tilsynsførere m.m., som er tilknyttet etaten, eller for private som er engasjert for på løse oppgaven for etaten.

§ 7-2

Et forvaltningsorgan som utfører opinions- eller markedsundersøkelser ved hjelp av opplysninger det har mottatt fra andre forvaltningsorganer, trenger ikke konsesjon etter personregisterlovens § 31 første ledd, dersom undersøkelsen hovedsaklig skjer ut fra organets egne behov, eller for slike organer som nevnt ovenfor i § 7-1. Dette gjelder selv om bearbejdede opplysninger sendes tilbake til det organ som forvaltningsorganet mottok opplysninger fra.

§ 7-3

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gjøre unntak fra de enkelte bestemmelser i personregisterloven kap. 8, jfr. lovens § 31 annet ledd.

§ 7-4

I henhold til personregisterloven § 35 bestemmes at lovens §§ 32 til 34 også skal gjelde for foretak som i enkeltstående tilfeller påtar seg slike oppdrag som nevnt i lovens § 31 første ledd, og for foretak som setter i verk slike undersøkelser for sin egen administrasjon og virksomhet.

KAPITTEL 8

SAMTYKKE TIL OVERFØRING TIL UTLANDET

(Personregisterloven § 36 tredje ledd.)

§ 8-1

Dersom register eller opplysning som nevnt i lovens § 36 første og annet ledd overføres til utlandet, behøves ikke slikt samtykke som nevnt i § 36. Overføring må meldes til Datatilsynet i god tid før overføring finner sted. Datatilsynet kan nekte overføring eller sette vilkår for overføringen.

Overføring behøver ikke meldes når Norge har plikt til å foreta slik overføring etter folkerettslig overenskomst eller som følge av medlemsskap i internasjonal organisasjon.

KAPITTEL 9

STRAFFEBESTEMMELSER

(Personregisterloven § 38 tredje ledd.)

§ 9-1

Den som forsettlig eller aktløst unnlater å følge reglene i disse forskrifter § 1-1, § 1-2, § 1-3, § 2-1, § 4-3 eller § 8-1, straffes med bøter eller fengsel inntil ett år eller begge deler.

Medvirkning straffes på samme måte.

SHORT SUMMARY OF THE 1989 ANNUAL REPORT FROM THE NORWEGIAN
DATA INSPECTORATE

The DI is hereby presenting its 10th annual report. It gives an account of the work in 1989.

About 900 permissions for personal data registers were granted and 500 of them in the private sector. The increase from 1988 to 1989 was 33 %.

Three applications were turned down. Two of these were appealed to the Ministry of Justice, which granted permission.

The total number of outgoing replies was 4200, which is an increase of 60 %.

There were some changes in the staff in 1989. Helge Seip retired as director and was succeeded by Georg Apenes. The staff increased from 11 to 14 employees, to strengthen control activities. This was financed by the introduction of an annual fee for data processing enterprises, credit information bureaux, addressing- and distribution services and opinion and market investigations companies.

There were no amendments in the data protection legislation or administrative directives.

Tidligere utgitt i skriftserien CompLex

Alle heftene i skriftserien CompLex kan kjøpes hos, eventuelt bestilles fra Akademia (se kupongen bakerst). De kan også kjøpes fra Norsk forening for jus og edb, Postboks 7557 Skillebekk, 0205 OSLO 2. Her kan man også tegne abonnement eller abonnere på «vaskesedler» som gir en kort omtale av hver rapport etterhvert som de kommer ut, og som inneholder bestillingsseddel. Abonnement på «vaskesedler» er gratis.

CompLex 1/81

Johs Hansen

Et edb-system for analyse av rettslige avgjørelser

64 kr

CompLex 2/81

Johs Hansen (red)

Notater om deontiske systemer

47 kr

CompLex 3/81

Vidar Sørensen

Informasjonssystem mm for Norges Geotekniske Institutt

83 kr

CompLex 4/81

Kjetil Johnsen

Systemtekniske konsekvenser av persondatalovgivningen

111 kr

CompLex 5/81

Marit Thorvaldsen

Teledata og rettsinformasjon

65 kr

CompLex 6/81

Anne Kirsti Brække

Postmonopolet

27 kr

CompLex 7/81

Knut S Selmer (ed)

The LAWDATA Papers

28 kr

- CompLex 1/82
 Norsk forening for jus og edb & Svenska föreningen för adb och juridik
Nordiske personregisterlover,
Council of Europe Convention og OECD Guidelines 31,50 kr
- CompLex 2/82
 Harald Brænd og Vidar Sørensen
Oljevern: Brukerbehov og kildemateriale 55 kr
- CompLex 3/82
 Jon Bing og Dag Frøystad
Rettskildebruk 90 kr
- CompLex 4/82
 Thomas Prebensen Steen
Post- og televerkets regulerte ansvar 77 kr
- CompLex 5/82
 Datatilsynet
Årsmelding 1981 44 kr
- CompLex 6/82
 Birger Eckhoff
 in cooperation with Jon Bing, Dag Frøystad and Anja Oskamp
CATTS: Computerized program for teaching text retrieval systems 61 kr
- CompLex 7/82
 Jon Bing
Informasjonssystemer for Trygderettens kjennelser 126 kr
- CompLex 8/82
 de Mulder, Oskamp, van der Heyden and Gubby
Sentencing by Computer: An Experiment 123 kr
- CompLex 9/82
 Colin Tapper
An Experiment in the Use of Citation Vectors in the Area of Legal Data 56 kr
- CompLex 1/83
 Arve Føyen
Utredning om endringer i pensjonregisterloven 70 kr

CompLex 2/83 Stein Schjølberg Computers and Penal Legislation	140 kr
CompLex 3/83 John S Gulbrandsen og Terje Hoffmann <i>Rettigheter i idrettsarrangementer</i>	64 kr
CompLex 4/83 Sally Moon and Anja Oskamp The Law of Legal Information Systems: Two Essays	95 kr
CompLex 5/83 Datatilsynet <i>Årsmelding 1982</i>	utsolgt
CompLex 6/83 Olav Torvund <i>Betalingsformidling</i>	146 kr
CompLex 7/83 Else Ryen <i>Lov og lovmottaker</i>	103 kr
CompLex 8/83 Daniel Stripinis Probability Theory and Circumsantial Evidence	23 kr
CompLex 9/83 Frede Cappelen <i>Edb-basert informasjonssystem for forvaltningens praksis</i>	36 kr
CompLex 10/83 NORDIPRO Legal Acceptance of international Trade Data	utsolgt
CompLex 11/83 Jørgen Hafstad og Thomas Prebensen Steen <i>Teleksrett og merverdiavgift på programvare</i>	42 kr

CompLex 12/83 Kristin Kjelland-Mørdre <i>Om forenkling av regler</i>	utsolgt
CompLex 13/83 Jon Bing <i>Edb: Mulighet og problem ved forenkling av regelverk</i>	92 kr
CompLex 14/83 Tarjei Stensaasen <i>Utvalgte emner i jus og edb (3. utgave)</i>	190 kr
CompLex 15/83 Anette Klafstad og Ulf Alex Samer <i>Plan for et forsikringsrettslig informasjonssystem</i>	60 kr
CompLex 1/84 Jon Erling Skjørshammer <i>Kabelnett: Bygnings- og ekspropriasjonslov</i>	utsolgt
CompLex 2/84 Tore Andreas Hauglie og Dag Wiese Schartum <i>Forslag til et helserettslig informasjonssystem</i>	120 kr
CompLex 3/84 Justisdepartementet <i>Den elektroniske grunnbok</i>	utsolgt
CompLex 4/84 Datatilsynet <i>Årsmelding 1983</i>	utsolgt
CompLex 5/84 Tove Fjeldvig <i>Tekstsøking: Teori, metoder og systemer</i>	90 kr
CompLex 6/84 Jon Bing <i>Offentlighetsloven og edb</i>	94 kr

CompLex 7/84
Gunnar Bach, Beate Jacobsen and Vidar Stensland
The National Social Insurance System of Norway 51 kr

CompLex 8/84
Dag Frøystad
Data Protection in Practice I: Identifying and Matching Elements 80 kr

CompLex 9/84
Tove Fjeldvig og Anne Golden
*Automatisk rotlematisering - et lingvistisk
hjelpemiddel for tekstsøking* 90 kr

CompLex 10/84
Elling Øyehaug Ose
Retstidene som informasjonssystem 120 kr

CompLex 1/85
Jon Bing
**Data Protection in Practise II:
International Service Bueraux and Transnational Data Flow** 47 kr

CompLex 2/85
Jon Bing
Opphavsrett og edb 176 kr

CompLex 3/85
Dag Wiese Schartum
Codex, Calculation and Computers utsolgt

CompLex 4/85
Olav Torvund
To informasjonsrettslige arbeider 52 kr

CompLex 5/85
Datatilsynet
Årsmelding 1984 utsolgt

CompLex 6/85
Hans Chr Aakre (red)
Utvalgte artikler i rettsinformatikk utsolgt

CompLex 7/85 Johannes Hansen <i>SARA: Brukerveiledning og programdokumentasjon</i>	150 kr
CompLex 8/85 Johannes Hansen Modelling Knowledge, Action, Logic and Norms	90 kr
CompLex 9/85 Thomas Prebensen Steen (red) <i>Kompendium i informasjonsrett</i>	utsolgt
CompLex 10/85 Tarjei Stensaasen <i>Opphavsrettslovens § 43 («katalogregelen»)</i>	97 kr
CompLex 11/85 Jon Bing <i>Straffelovens definisjon av «trykt skrift» anvendt på datamaskinbaserte informasjonssystemer</i>	65 kr
CompLex 12/85 Magnus Stray Vyrje <i>Vanhjemmel, opphavsrett og datamaskinprogrammer</i>	161 kr
CompLex 1/86 Anne Kirsti Brække <i>Formidlingsplikt for kabeleier</i>	80 kr
CompLex 2/86 Dag Wiese Schartum <i>Stans av edb-tjenester i krigs- og krisesituasjoner</i>	80 kr
CompLex 3/86 Ingvild Mestad <i>«Elektroniske spor» - nye perspektiv på personvernet</i>	100 kr
CompLex 4/86 Jon Skjørshammer <i>Opphavsrett, databaser og datamaskinprogrammer: Kontraktrettslige aspekter</i>	205 kr

CompLex 5/86 Datatilsynet <i>Årsmelding 1985</i>	73 kr
CompLex 6/86 Johannes Hansen Simulation and automation of legal decisions	132 kr
CompLex 7/86 Stein Schjølborg <i>Datakriminalitet og forsikring</i>	54 kr
CompLex 8/86 Thomas Prebensen Steen (red) <i>Kompendium i informasjonsrett (2.utg)</i>	70 kr
CompLex 9/86 Peter Blume <i>Edb-rettlige foredrag</i>	77 kr
CompLex 1/87 Joseph A Cannataci Privacy and data protection law: International Development and Maltese Perspectives	170 kr
CompLex 2/87 Jon Bing og Jon Bonnevie Høyer <i>Publisering av rettsavgjørelser</i>	170 kr
CompLex 3/87 Hagen Kuehn The Social Security System in the Federal Republic of Germany	77 kr
CompLex 4/87 Hanne Plathe Maartmann <i>Personvern i sykepengrutinen</i>	70 kr
CompLex 6/87 Jon Bing Electronic Publishing: Data Bases and Computer Programs	55 kr

- CompLex 7/87
 Ånde Somby
Selektiv gjenfinning av bestemmelser i bygningslovgivningen 119 kr
- CompLex 8/87
 Jon Bing
FOKUS:
Knowledge based systems for public administration 125 kr
- CompLex 9/87
 Dag Wiese Schartum
The introduction of computers in the Norwegian local insurance offices 230 kr
- CompLex 10/87
 Knut Kaspersen
Kredittopplysning 75 kr
- CompLex 11/87
 Ernst Buchberger, Bo Göranzon and Kristen Nygaard (ed)
Artificial Intelligence: Perspectives and Implications 120 kr
- CompLex 12/87
 Jon Bing, Kristine M Madsen og Kjell Myrland
Strafferettslig vern av materielle goder 118 kr
- CompLex 13/87
 Tove Fjeldvig
Effektivisering av tekstsøkesystemer: Utvikling av språkbaserte metoder 175 kr
- CompLex 14/87
 Jon Bing
Journalister, aviser og databaser 66 kr
- CompLex 15/87
 Andreas Galtung
Skatterettslig ekspertsystem: Et eksempel basert på skattelovens § 77 82 kr

CompLex 1/88 Robin Thrap-Meyer <i>Uvalgte emner i rettsinformatikk (4. utgave)</i>	228 kr
CompLex 2/88 Ernst Buchberger, Bo Göranzon and Kristen Nygaard (ed) Artificial Intelligence: Perspectives of AI as a social technology	178 kr
CompLex 3/88 Jon Bing og Anne Kirsti Brække <i>Satellittfjernsyn</i>	128 kr
CompLex 4/88 Jon Bing Journalists, Databases and Newspapers	68 kr
CompLex 5/88 Joseph Cannataci Liability and responsibility for expert systems	108 kr
CompLex 6/88 Datatilsynet <i>Årsmelding 1987</i>	58 kr
CompLex 7/88 Henrik Sinding-Larsen (ed) Artificial Intelligence and Language Old questions in a new key	290 kr
CompLex 8/88 Jon Bing Database for offentlige publikasjoner (DOP): Fremtidig organisering NORIS (87)	178 kr
CompLex 9/88 Jon Bing Conceptual Text Retrieval NORIS (77)	118 kr

- CompLex 10/88
 Henning Herrestad
*Alderstrygden i et nøtteskall, eller skall, skal ikke,
 en studie av anvendelsen av ekspertsystemskall for PC innen
 det juridiske domene* 108 kr
- CompLex 11/88
 Ingvild Mestad
**L'Informatique, la Liberté Individuelle et la
 Recherche Epidémiologique
 Data Protection and Epideminologic Research** 98 kr
- CompLex 12/88
 Johs Hansen
 SAFE P: Sikring av foretak,
 edb-anlegg og personverninteresser
 etter personregisterloven
 TERESA (50) 178 kr
- CompLex 13/88
 Henning Herrestad & Dag Syvert Mæsel (red)
**Five Articles on Artificial Intelligence and
 Legal Expert Systems
 NORIS (83) F*KUS** 108 kr
- CompLex 1/89
 Dag Wiese Schartum
 En rettslig undersøkelse av tre edb-
 systemer i offentlig forvaltning
 NORIS (85) 178 kr
- CompLex 2/89
 Datatilsynet
 Årsmelding 1988 108 kr
- CompLex 3/89
 Dag Syvert Mæsel og Andreas Galtung
 XCITE
 NORIS(91) 238 kr

CompLex 4/89 Robin Thrapp-Meyer Pantsettelse av datamaskinprogrammer og databaser TERESA(70)	118 kr
CompLex 5/89 Ellen-Kathrine Thrapp-Meyer Forbrukerkjøp og EDB TERESA(58)	178 kr
CompLex 6/89 Andreas Galtung Rettslige aspekter ved miljøinformasjonssystem TERESA(72)	118 kr
CompLex 1/90 Dag Wiese Shartum IRIs SPECTRUM 20 artikler i anledning Institutt for rettsinformatikk 20 års jubileum	298 kr
CompLex 2/90 Finn-Erik Vinje (red.) Språket i lover og annet regelverk	188 kr

COMPLEX

Bestillingskupong

Ja takk, vi bestiller herved følgende eks.
av COMPLEX:

.....eks. av nr..... à kr .....

.....eks. av nr..... à kr .....

.....eks. av nr..... à kr .....

.....eks. av nr..... à kr .....

Av fremtidige COMPLEX utgivelser (se omtale foregående sider)
bestilles herved:

.....eks. av nr..... à kr .....

.....eks. av nr..... à kr .....

Navn:.....

Firma:.....

Adresse:.....

Postnr./sted:.....

Kupongen sendes til:

Akademika
INTERNASJONAL FAGFORHANDLER

Karl Johansgt. 47
0162 Oslo 1

Dette er nyttig og viktig for alle som er opptatt – eller berørt av personvernproblematikken. Politikere, offentlig forvaltning, studenter, publikum, m.m får her et godt innblikk i Datatilsynets arbeidsområde – og vilkår.

**Meldingen gir også informasjon om utviklingen på området og er utstyrt m.bl. loven og forskriftene som vedlegg, samt et kort engelsk sammen-
drag bakerst i boken.**

ISBN 82-518-2851-1

9 788251 828512